

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

30 maart 2004

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Ria Van Den Heuvel c.s. –

**houdende de stimulering van een planmatig lokaal ouderenbeleid,
de beleidsparticipatie van ouderen en de oprichting van een Vlaamse Ouderenraad**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Sonja Becq**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Koen Helsen.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van
Kessel ;

mevrouw Erna Van Wauwe, mevrouw Claudine De
Schepper, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer
Felix Strackx ;

de heren Carlo Daelman, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle
Heeren, de heer Luc Martens, mevrouw Ilse Van Eetvelde ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, André Moreau,
Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen
Van den Eynde ;

de heer Chokri Mahassine, mevrouw Anne Van Asbroeck ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

de heer Kris Van Dijck.

Zie :

1147 (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nrs. 2 tot 5 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Ria Van Den Heuvel, indiener (vergadering van 20 maart 2003)	4
II. Algemene bespreking (vergadering van 16 oktober 2003)	5
III. Artikelsgewijze bespreking (vergaderingen van 16 oktober 2003 en 18 maart 2004) en stemmingen	9
IV. Stemming over het geheel (amendement nr. 1)	22
Tekst aangenomen door de Commissie	23
Bijlage : Advies van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten	27

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen behandelde het voorstel van decreet houdende de stimulering van een planmatig lokaal ouderenbeleid, de beleidsparticipatie van ouderen en de oprichting van een Vlaamse Ouderenraad (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1147/1*) op 20 maart, 29 april, 16 oktober 2003 en 18 maart 2004.

Op 29 april 2003 werd beslist de VVSG (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten) om advies te vragen over de amendementen die ingediend zouden worden, nl. *Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nrs. 1147/2 en 1147/3*. Toenmalig minister Mieke Vogels drong hier ook op aan namens de Vlaamse regering. In het licht van de afspraken in het kader van het kerntakendebat met de lokale overheden vond de regering het niet opportuun om een standpunt in te nemen over een voorstel van decreet dat te maken heeft met de samenwerking met het lokale bestuur.

Bijkomende amendementen bij het voorstel van decreet zijn opgenomen in *Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4 en 1147/5*.

I. Toelichting door mevrouw Ria Van Den Heuvel, indiener (vergadering van 20 maart 2003)

De grote uitdaging in de toekomst is de vergrijzing van de bevolking. Die vergrijzing is eigenlijk nog maar pas begonnen. Het beleid zal rekening moeten houden met die groeiende groep ouderen. Steeds meer mensen hebben op hun pensioenleeftijd nog een vierde van hun leven voor de boeg, een leven waarvan ze met volle teugen moeten kunnen van genieten. Deze jongsenioren moeten daarvoor zowel fysiek als mentaal actief en gezond blijven. Men stelt ook vast dat mensen ook in betere gezondheid ouder worden.

Tegelijkertijd is er de bezorgdheid over de draagkracht van de samenleving bij een stijgend aantal ouderen. Dit heeft niet alleen een financiële kant, maar vergt ook dat de ouderen kunnen participeren aan de samenleving. De veranderende positie van ouderen en de visie dat een effectief beleid alleen mogelijk is in samenspraak met de betrokkenen heeft geleid tot dit voorstel van decreet. Het is de bedoeling zowel op lokaal als op Vlaams niveau een actief ouderenbeleid te ontwikkelen.

Vanuit de ouderenbewegingen wordt gevraagd om de idee van een verplichte gemeentelijke adviesraad op te nemen. Die verplichting werd niet in het voorstel opgenomen. De lokale overheden worden wel aangemoedigd een lokale ouderenadviesraad op te richten.

Doorslaggevend bij het opstellen van dit voorstel van decreet was een onderzoek van de Stichting Welzijnszorg in de provincie Antwerpen van 2000. Daaruit bleek dat ongeveer 72 percent van de Antwerpse gemeenten een actieve ouderenadviesraad hadden. Dit betekende echter niet dat alle raden kwalitatief goed werk leverden. Vaak waren ze verworpen tot sociaal-culturele verenigingen, sport- of feestcomités. In slechts 15 percent van de gemeenten werd de gemeentelijke beleidsnota ouderen besproken door de ouderenraden. De aanwezigheid van een ouderenadviesraad is dus geen garantie dat de lokale overheid systematisch een ouderenbeleid uittekent en de vertegenwoordigers daarin betreft.

Daarom wordt voorgesteld dat de Vlaamse regering een stimuleringsbeleid voert ten aanzien van de lokale overheden die bereid zijn ouderenbeleidsplannen op te stellen. Er wordt dan voorzien in een subsidiëring a rato van 1 euro per oudere bewoner in de gemeente. De hoogte van het bedrag is bespreekbaar en moet bekeken worden binnen de budgettaire mogelijkheden. Aan welke voorwaarden moet de gemeente beantwoorden om aanspraak te kunnen maken op de subsidie? Ze moet vooreerst een ouderenbeleidsplan opstellen. De indiener kondigt een amendement aan dat dit plan wil inbouwen in het lokaal sociaal beleid. Verder moet de gemeente een schepen aanwijzen die verantwoordelijk is voor het ouderenbeleid. Ook binnen het gemeentepersoneel moet een coördinator ouderenbeleid aangewezen worden. De indieners overwegen ook via amendement in te schrijven dat de gemeente moet rapporteren over de resultaten van het ouderenbeleid. Belangrijk is voorts natuurlijk het beschikken over een ouderenadviesraad, die een pluralistische afspiegeling is van de oudere bevolking. Ook in de andere advies- en beheerraden moeten de ouderen actief kunnen participeren. Ten slotte moet de lokale overheid met de ouderenverenigingen een samenwerkingsprotocol uitwerken over de wijze waarop ze de participatie en inspraakprocedures gestalte zal geven.

Op Vlaams niveau wordt voorgesteld om een ouderenraad voor de Vlaamse Gemeenschap op te richten. Reeds lang bestaat overigens een Vlaamse Jeugdraad. Die ouderenraad zou de Vlaamse rege-

ring en het Vlaams Parlement op vraag of op eigen initiatief kunnen adviseren. Voor de samenstelling, de representativiteit, de duur van een mandaat enz. wordt verwezen naar de tekst van het voorstel. Spreker kondigt nog één amendement aan dat de datum van inwerkingtreding wijzigt. De datum in het voorstel is achterhaald.

De spreker hoopt dat het voorstel met een grote meerderheid goedgekeurd wordt, gezien het belang van een groot draagvlak.

II. Algemene bespreking (vergadering van 16 oktober 2003)

Inhoud van het amendement nr. 1 (Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1147/2)

Mevrouw Ria Van Den Heuvel merkt op dat het voorstel reeds een lange weg afgelegd heeft. Vermits een groot draagvlak voor het voorstel belangrijk is, werd gezocht naar een consensus, ook met nieuwe mede-indieners. Dat heeft zijn beslag gekregen in amendement nr. 1 dat de tekst van het voorstel integraal vervangt (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1147/2*). Er zijn volgens de indiener drie grote wijzigingen : 1. de tekst werd herschikt, 2. er wordt minder regulerend opgetreden, 3. de financiering werd gewijzigd. Hoewel nogal wat ouderenorganisaties aandrongen om de participatie van ouderenadviesraden afdwingbaar te maken, zijn de indieners ook in dit amendement daar niet op ingegaan. De definiëring in artikel 2 werd uitgebreid.

Terwijl de tekst van het oorspronkelijke voorstel vertrok van het lokale niveau om van daaruit bij het Vlaamse niveau te belanden, wordt in het amendement omgekeerd tewerk gegaan. Een eerste deel handelt over de uitgangspunten van het Vlaamse ouderenbeleid, de voorwaarden die het moet creëren, het ouderenbeleid als inclusief en samenhangend beleid. Er wordt in de Vlaamse regering een coördinerend minister aangeduid, er wordt een ouderenbeleidsplan opgesteld en er wordt hierover aan het Vlaams Parlement gerapporteerd. Alle diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap moeten werk maken van dit ouderenbeleid. Een tweede deel betreft de oprichting van een ouderenraad voor de Vlaamse Gemeenschap. In vergelijking met het oorspronkelijke voorstel werd in het amendement hieromtrent minder vastgelegd. Een derde deel gaat over de ontwikkeling van een lokaal ouderenbeleid, de subsidiëring en de voorwaarden waaraan lokale besturen moeten voldoen om in aanmerking te komen voor subsidies. Ten slotte merkt het lid op

dat de datum voor inwerkingtreding geamendeerd zal moeten worden, want hij is al achterhaald.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel onderstreept dat het amendement gedragen wordt door de ouderenorganisaties, zij het dat zij voor meer regulering waren. Een en ander kan natuurlijk nog in de uitvoeringsbesluiten worden uitgewerkt ; de organisaties hopen dan ook daarbij betrokken te worden.

Mevrouw Ingrid van Kessel vraagt op welke punten het amendement minder regulerend is in vergelijking met het oorspronkelijke voorstel. Mevrouw Ria Van Den Heuvel antwoordt dat daarvoor de teksten naast elkaar gelegd moeten worden.

Algemeen

De heer Felix Strackx staat positief ten aanzien van het voorstel van decreet. De senioren worden een steeds belangrijker wordende groep in de samenleving. Het is cruciaal hen te betrekken bij het beleid dat voor hen ontwikkeld wordt. Spreker kondigt een aantal subamendementen op het amendement aan, waarbij rekening werd gehouden met opmerkingen van het Ouderen Overleg Komitee (OOK), het grootste platform van ouderenorganisaties in Vlaanderen.

Mevrouw Sonja Becq zegt namens haar fractie ook veel belang te hechten aan het onderwerp van dit voorstel van decreet : participatie van ouderen. Participatie van jongeren wordt door velen als vanzelfsprekend ervaren, participatie van ouderen echter minder. Participatie is belangrijk voor een goed functionerende democratie, voor de kwaliteit van beslissingen. Op die manier wordt het maatschappelijk draagvlak verhoogd. Er is nood aan samspraak door deelname van ouderen aan andere adviesraden en door het gestructureerde middenveld op te nemen in een ouderenraad, Vlaams en lokaal. Blijkbaar is het niet zo evident dat ouderen op een gelijke wijze als jongeren mee participeren. Het OOK verklaart dit o.a. door de veeleer negatieve beeldvorming over ouderen, door het feit dat inspraak gelieerd wordt aan arbeid (de status wordt gemeten aan het werk, terwijl ouderen toch vaak vrijwilligerswerk doen), de onderwijs- en vormingsachterstand, de gezondheidstoestand die maakt dat ouderen minder een stem hebben in het beleid. Nochtans moet men vaststellen dat men het belang aan participatie van ouderen in toenemende mate erkent.

Participatie moet niet alleen gericht zijn op het recht op zelfbeschikkingsrecht, maar ook op de mogelijkheid en de vrijheid om verantwoordelijkheden te dragen voor zichzelf én anderen, om

ideeën te uiten, om beslissingen te nemen, om het beleid op alle niveaus te kunnen beïnvloeden. Mevrouw Sonja Becq vindt dat wel terug in het voorstel van decreet.

Participatie is maar mogelijk als aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt, nl. participatiebereidheid en participatiebekwaamheid, zegt mevrouw Sonja Becq. Participatiebereidheid betekent dat een bestuur openstaat voor het verstrekken van informatie en kan luisteren naar ouderen. Anderzijds moeten ouderen bekwaam zijn tot participatie. Ze moeten zich informeren en verantwoordelijkheden en vaardigheden opnemen, maar ook de overheden moeten inspanningen leveren om participerende ouderen vorming aan te bieden.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel deelt de bekommernissen van mevrouw Sonja Becq. De ouderenverenigingen hebben problemen om nieuwe leden te bereiken : jongere ouderen sluiten zich niet meteen aan bij dat verenigingsleven. Er is dus nood om op een andere manier de participatie van ouderen te bewerkstelligen.

Ingaand op de opmerking van mevrouw Becq dat bekwaamheid een voorwaarde is voor participatie, stelt *de heer Koen Helsen* dat dit moeilijk te meten is. Wel moet men proberen een en ander vast te leggen over de werking van de ouderenadviesraad. Men moet vooral nadenken over de opdracht van de ouderenadviesraad, de domeinen waarover ze advies kan geven en over de specifieke noden van ouderen ten aanzien van het beleid. Het ouderenpubliek is gewijzigd in vergelijking met vroeger. Jonggepensioneerden hebben andere interesses. Hun levenservaring moet ten dienste gesteld kunnen worden van de gemeenschap. Mevrouw Sonja Becq is het hiermee eens. Haar vraag was dat de overheid ruimte moet bieden voor vorming als ouderen dat wensen. Mevrouw Ilse Van Eetvelde wil opmerken dat de groep van jonggepensioneerden de andere ouderen niet mag verdringen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel beaamt dat vorming belangrijk is voor participatie.

Minister Adelheid Byttebier is verheugd over de grote eensgezindheid die bij de commissieleden bestaat om een lokaal en Vlaams ouderenbeleid decretaal te verankeren. Zij vindt het ook positief dat voor het voorstel van decreet wordt vertrokken van de bestaande actieve krachten in de maatschappij, zoals de seniorenraden en het OOK. Met het decretaal werk moet immers ook het engage-

ment, vaak van vrijwilligers, worden versterkt en opgewaardeerd.

Gemeentelijk niveau

– Al of niet verplichte ouderenadviesraad

Het gemeentelijke niveau heeft niet op de decreetgever gewacht om ouderenadviesraden op te richten, zegt mevrouw Sonja Becq. 72 percent van de Vlaamse gemeenten heeft een ouderenadviesraad. Drie jaar geleden was dat volgens het OOK nog 68 percent. Er is dus een duidelijke groei vast te stellen. Elke gemeente heeft die op zijn eigen manier georganiseerd. Terwijl het OOK voorstander is van een verplichte ouderenadviesraad, zijn de lokale besturen huiverig voor het opleggen van de zoveelste adviesraad. Mevrouw Sonja Becq is van oordeel dat gemeentebesturen die weten wat er bij hun bevolking leeft, geen verplichting nodig hebben. Bij sommige gemeenten, bv. in bepaalde faciliteitengemeenten, kan er evenwel minder goede wil zijn. Is er geen middenweg tussen verplichting en vrijheid te vinden ? Als de vraag leeft bij de bevolking, dan moet het mogelijk zijn dat een ouderenadviesraad wordt opgericht. Het lid is voorstander van stimulansen, maar oppert dat er misschien een democratisch gelegitimeerde mogelijkheid moet bestaan om een ouderenadviesraad op te richten.

De heer Koen Helsen vindt de voorstelling van zaken door de vorige spreker wat te negatief. De ouderenadviesraden werken in veel gemeenten goed. In 190 op 308 gemeenten is een senioren- of ouderenraad aan het werk. In veel gemeenten is er een terugkoppeling van de ouderenadviesraad naar de andere adviesraden, waar leden van de ouderenadviesraad zitting hebben in andere raden. In die zin mag men wel degelijk spreken van participatie aan het beleid. Spreker is voorstander van stimuli voor de gemeenten om een ouderenadviesraad in werking te stellen. Het getuigt gewoon van behoorlijk bestuur om een ouderenadviesraad op te richten.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel begrijpt volkomen de bezorgdheid van mevrouw Becq over de bereidheid van lokale besturen om een ouderenadviesraad toe te laten. Sommige gemeenten slagen er zelfs in om gecoro's (gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening) niet te informeren en geen rekening te houden met hun adviezen. Het is een algemeen probleem. Soms wordt er dan wel advies gevraagd aan een ouderenadviesraad, maar over niet zo belangrijke aangelegenheden. Vaak is een

ouderenvoorspraak een veredeld feestcomité. Het lid heeft niets tegen feesten, maar een ouderenvoorspraak zou toch een echte adviesfunctie moeten hebben. Het aantal ouderenvoorspraken dat werkelijk een adviserende functie heeft, schat het lid op 1 op 5.

De heer Koen Helsen meent dat het in twee richtingen werkt. Een ouderenvoorspraak kan ook zelf het initiatief nemen om advies te geven. Mevrouw Sonja Becq vraagt of mevrouw Ria Van Den Heuvel dan ingaat tegen de vrijblijvendheid die in dit voorstel voorzien is. Mevrouw Van Den Heuvel antwoordt ontkennend. Het lid doet enkel een vaststelling. Vermits er in het algemeen niet geopteerd wordt voor verplichting, kan ook hier geen verplichting opgelegd worden. Verplichting zal er ook niet toe leiden dat de ouderenvoorspraken au sérieux genomen worden.

Mevrouw Marijke Dillen betreurt dat adviezen niet au sérieux genomen worden, maar meent dat dit niet louter een lokaal probleem is. Met vrijblijvende adviezen wordt vaak geen rekening gehouden door de beslissende instanties. Bindende adviezen kan men hier moeilijk instellen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel vindt het logisch dat gemotiveerd wordt wanneer een beslissing afwijkt van een advies. Dat geldt altijd ; het lijkt spreker overbodig dit in te schrijven in het voorstel van decreet.

– Samenstelling ouderenvoorspraak

Het voorstel bevat zo goed als geen bepalingen over de samenstelling van de ouderenvoorspraak, merkt *mevrouw Sonja Becq* op. In het voorstel wordt ook geen gewag gemaakt van eventuele onverenigbaarheden voor wie in de ouderenvoorspraak zitting heeft, bv. onverenigbaarheid met het mandaat van gemeenteraadslid.

Spreker heeft er geen problemen mee dat een en ander overgelaten wordt aan de gemeenten, maar de raden zouden op zijn minst representatief moeten zijn. Zowel degenen die niet, als degenen die wél namens een vereniging spreken, willen terecht in die ouderenvoorspraak zitting hebben. Meer contouren over de samenstelling zijn wenselijk. Ook omdat de ouderenvoorspraak ernstig genomen moet worden.

Wat de samenstelling van de ouderenvoorspraak aangaat hebben de indieners ervoor geopteerd om dat niet echt vast te leggen, antwoordt *mevrouw*

Ria Van Den Heuvel. Zelfs niet in de uitvoeringsbesluiten, omdat de lokale besturen het best geplaatst zijn om te zien wie daarvoor aangesproken moet worden. Spreker ziet hier een parallel met het lokaal overleg buitenschoolse kinderopvang (BKO) waar de actoren op lokaal niveau worden uitgenodigd. Dat is de verantwoordelijkheid van het lokale bestuur. Mevrouw Ria Van Den Heuvel veronderstelt dat daarbij wel een zekere continuïteit wordt nagestreefd.

Mevrouw Sonja Becq vindt dat de vergelijking met het BKO niet opgaat. In de besluiten wordt expliciet bepaald dat alle actoren op het terrein uitgenodigd moeten worden om aan dat lokaal overleg deel te nemen. Sommige actoren worden zelfs bij naam genoemd, zoals bv. de Gezinsbond.

– Stimuli

Volgens *mevrouw Sonja Becq* verschilt het amendement met het oorspronkelijke voorstel enigszins op het vlak van de (financiële) stimuli. Volgens het voorstel zouden de gemeenten 1 euro per oudere inwoner ontvangen. Hierbij merkt spreker op dat kleine gemeenten het dan wel met erg weinig middelen moeten stellen. Dat is niet erg stimulerend, zeker als het geld dan nog doorgesluisd moet worden naar de verenigingen. Het amendement spreekt zich zelfs niet uit over de financiële middelen. Er wordt enkel bepaald dat de subsidie gebaseerd zal worden op het aantal ouderen in de gemeente. De stimulans is daar helemaal verdwenen. Daar tegenover staat dat van de gemeenten gevraagd wordt dat ze tweemaal per legislatuur een ouderenbeleidsplan én een voortgangsrapport opmaken. Ofwel zullen gemeenten dat met eigen mensen opstellen of een extern bureau inschakelen. Beide opties vergen middelen. Spreker heeft dus nogal wat twijfels bij het stimulerende karakter.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel geeft toe dat zij ook graag meer stimuli voor de gemeenten had gewild. Oorspronkelijk was minstens 1 euro per oudere vooropgesteld, nu is dat vager. Vooralsnog hoopt spreker de andere leden te overtuigen van meer stimuli. Er moet een evenwicht zijn tussen vragen en geven.

Volgens *mevrouw Becq* zou het ouderenbeleidsplan nopen tot allerlei onderzoeken naar aantallen enz., waarvoor dan eventueel een beroep gedaan zou worden op externe bureaus. Mevrouw Ria Van Den Heuvel is ervan overtuigd dat een goed draaiende gemeente over die gegevens beschikt.

– *Coördinatie*

Mevrouw Sonja Becq heeft ook vragen bij de functie van de ouderencoördinator. Er zijn verschillende meningen over wie die functie moet opnemen. Sommigen zien dat veeleer als een personeelslid van de gemeente, anderen zien dat als een oudere vrijwilliger, die een opleiding van ouderenconsulent gevolgd heeft.

Coördinatie en ondersteuning zou inderdaad het best opgenomen worden door iemand die een opleiding in die richting hebben (eventueel seniorenconsulent), zegt *mevrouw Ria Van Den Heuvel*. Uiteindelijk is het wel aan het lokale bestuur om daarover te beslissen. Voor alle duidelijkheid wil spreker onderstrepen dat de subsidies niet bedoeld zijn om dat personeelslid te betalen. Zelf zou spreker pleiten om een senior seniorenconsulent op die functie te plaatsen.

Minister Adelheid Byttebier is er persoonlijk toe geneigd om het begrip seniorenconsulent te behouden. Het is immers belangrijk dat er een aanspreekpunt is, in steden moet dat wellicht zelfs iemand zijn die daar voltijds mee bezig is. Naast de professionele seniorenconsulenten kunnen ook de vrijwillige seniorenconsulenten een belangrijke taak vervullen.

– *Rol ouderen(advies)raden bij opstellen ouderenbeleidsplan*

Als men de ouderen(advies)raden ernstig neemt, begrijpt *mevrouw Sonja Becq* niet dat het ouderenbeleidsplan niet expliciet in samenspraak met de ouderen(advies)raad wordt opgesteld, zowel op Vlaams als op lokaal niveau. Er wordt enkel gesteld dat het beleidsplan opgesteld wordt in samenspraak met de doelgroep, dus de ouderen. Hoe zien de indieners de consultatie van ouderen? Is dat een hearing met alle ouderen van de gemeente of stelt de ouderenadviesraad mee het beleidsplan op? Zorgt de ouderenadviesraad dan voor de samenspraak met de ouderen? *Mevrouw Sonja Becq* vraagt om verduidelijking. Ze dringt erop aan dat participatie niet vrijblijvend blijft. In die zin moet ook gemotiveerd worden waarom beslissingen eventueel afwijken van adviezen.

De heer Koen Helsen zegt dat het ouderenbeleidsplan een onderdeel moet zijn van het lokaal sociaal beleidsplan dat in hoofdzaak tussen OCMW en gemeente wordt vastgesteld. Zoniet krijgt men een wildgroei van beleidsplannen, met overlappingen als gevolg. *Mevrouw Sonja Becq* beaamt dat, van daar dat haar fractie wil voorstellen om van een

ouderenparagraaf te spreken, in de verschillende bestaande plannen. Bovendien moet dan ook niet verwezen worden naar het “lokaal sociaal beleidsplan”, terminologie van een ontwerpdecreet dat nog niet is goedgekeurd.

Wat *mevrouw Ria Van Den Heuvel* opvalt, is dat mevrouw Becq participatie op lokaal vlak vooral focust op de ouderenadviesraden. Die zijn belangrijk, maar ze zijn louter een middel voor participatie. Het belangrijkste is dat alle betrokken actoren meewerken aan het beleidsplan. Alle mogelijke methodieken kunnen daarbij gehanteerd worden. *Mevrouw Ria Van Den Heuvel* herhaalt dat de ouderenadviesraad een instrument is. Hun belangrijkste opdracht is het mee opmaken van het ouderenbeleidsplan.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel volgt mevrouw Becq wel dat in het amendement niet duidelijk geformuleerd wordt dat het de bedoeling is dat de ouderenadviesraad en alle betrokken actoren meewerken aan het ouderenbeleidsplan. Uiteraard is dat de bedoeling.

Minister Byttebier vindt het positief dat er wordt naar gestreefd om zowel de georganiseerde ouderen, de niet georganiseerden als mensen uit de hulpverlening een inbreng te laten doen. Een parallellisme met de jeugdraden is mogelijk, maar er moet toch rekening mee worden gehouden dat er ook een groep van hulpbehoevende ouderen bestaat.

– *Vlaamse ouderenraad*

Die aandachtspunten die *mevrouw Sonja Becq* aanhaalde voor de lokale adviesraden gelden ook voor de Vlaamse ouderenraad. Het is belangrijk dat de Vlaamse ouderenraad een structureel karakter krijgt, met voldoende financiering om een werking uit te bouwen te vergelijken met die van het OOK. Deze regering heeft het OOK terecht gesubsidieerd. *Mevrouw Sonja Becq* vindt dat meer parallellisme met de Vlaamse Jeugdraad wenselijk is: betrokkenheid bij de beleidsplanning, advisering, een eigen steunpunt, studiewerk. Spreker pleit ervoor dat het OOK – die knowhow heeft opgebouwd – de Vlaamse ouderenraad wordt, met ook garanties voor de representativiteit in de toekomst. Wie zijn de partners die er deel van uitmaken? De invulling daarvan mag niet overgelaten worden aan de Vlaamse regering. Er moet ook voorzien worden in een ondersteunend kader voor de Vlaamse ouderenraad.

De heer Koen Helsen is eveneens de mening toegevoegd dat er geen nieuwe Vlaamse ouderenadviesraad naast een reeds bestaande raad moet worden opgericht. Het OOK werkt goed. Wat hem betreft kan decretaal verankerd worden dat het OOK de Vlaamse ouderenadviesraad is. Het OOK is democratisch samengesteld, met seniorenorganisaties, onafhankelijken, dienstencentra, vakbondsgroepen enz. De vorige jaren werd er een convenant mee afgesloten en werd het gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel wenst ook geen nieuwe groepering op te richten voor de Vlaamse ouderenraad. Er moet onderzocht worden of de bestaande organisatie die functie kan opnemen. Het OOK komt hier zeker voor in aanmerking. Dat decretaal inschrijven lijkt het lid wel niet wenselijk. De Vlaamse regering kan de onderhandelingen met het OOK starten.

De heer Carlo Daelman sluit zich aan bij vorige spreker over de invulling van de Vlaamse ouderenraad. Hij wenst dit niet decretaal in te schrijven.

De heer Koen Helsen besluit dat er betreffende artikel 7 eensgezindheid is dat het bestaande Ouderen Overleg Komitee (OOK) perfect kan functioneren als Vlaamse ouderenraad en dat geen bijkomend orgaan nodig is. Hij stelt voor intern legistiek advies te vragen over de vraag of nominatim kan worden verwezen naar het OOK en of dat om bepaalde redenen niet wenselijk is.

Mevrouw Sonja Becq vraagt wat de relatie zal zijn van de Vlaamse ouderenraad met de strategische adviesraden die in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid worden opgericht.

Ten slotte wenst mevrouw Sonja Becq te weten welke ingangsdatum de indieners vooropstellen.

III. Artikelsgewijze bespreking (vergaderingen van 16 oktober 2003 en 18 maart 2004) en stemmingen

– *Mevrouw Ria Van Den Heuvel* en de heren *Koen Helsen* en *Jan Roegiers* hebben een amendement ingediend dat ertoe strekt het opschrift en de tekst van het voorstel van decreet integraal te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/2, amendement nr. 1*). Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene bespreking.

De voorzitter stelt voor dit amendement als basistekst te hanteren. De commissie stemt hiermee in.

De amendementen nrs. 2 tot 20 van mevrouw *Sonja Becq*, mevrouw *Riet Van Cleuvenbergen*, mevrouw *Ingrid van Kessel*, mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/3*) op de oorspronkelijke tekst van het voorstel van decreet zijn derhalve zonder voorwerp geworden.

De verdere indeling van dit verslag is gebaseerd op de voorgestelde tekst in het amendement nr. 1.

Opschrift

Mevrouw Sonja Becq vindt het oorspronkelijke opschrift beter; het vertolkt beter de essentie: het beleidsinstrumentarium, nl. de ouderenadviesraden en de Vlaamse ouderenraad werden expliciet vermeld.

Mevrouw Sonja Becq, mevrouw *Trees Merckx-Van Goey*, mevrouw *Ilse Van Eetvelde* en mevrouw *Ingrid van Kessel* dienen een subamendement in dat ertoe strekt het voorgestelde opschrift in amendement nr. 1 te vervangen door wat volgt: “Voorstel van decreet houdende de stimulering van een planmatig ouderenbeleid, de beleidsparticipatie van ouderen en de erkenning van een Vlaamse Ouderenraad”. (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 21*)

Mevrouw Ria Van Den Heuvel volgt vorige spreker in haar redenering, maar vindt het nieuwe opschrift meer gebald en dus te verkiezen.

Subamendement nr. 21 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

In artikel 1 van de voorgestelde tekst wordt vermeld dat dit decreet een gemeenschapsaangelegenheid regelt. In artikel 3, 1°, wordt echter verwezen naar artikel 23 van de Grondwet. In dat artikel is o.m. sprake van het recht op arbeid, op behoorlijke huisvesting, enz., wat gewestmateries zijn. Volgens *mevrouw Sonja Becq* rijst de vraag dus of artikel 1 moet worden aangepast door er gewestaangelegenheden aan toe te voegen, dan wel of de verwijzing naar artikel 23 GW moet worden geschrapt in artikel 3.

– Mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel dienen een subamendement in die zin in (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 22*).

Bovendien is in de aangepaste tekst sprake van een inclusief beleid. Mevrouw Sonja Becq heeft moeite met die term, omdat zij het als horizontaal beleid begrijpt over alle domeinen heen. Dan gaat het niet enkel over gemeenschapsmateries, maar ook over gewestmateries.

In het ontwerpdecreet lokaal sociaal beleid is overigens ook sprake van gemeenschaps- en gewestmateries en de verwijzing naar [artikel 23 GW]. In tegenstelling tot dat ontwerpdecreet is er volgens spreker in dit voorstel geen probleem inzake Brussel, omdat samengewerkt wordt met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De relatie tot de OCMW's is volgens spreker wel nog niet duidelijk.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt ervan te zijn uitgegaan dat het enkel om gemeenschapsmateries gaat. *Minister Adelheid Byttebier* bevestigt dat in het ontwerpdecreet lokaal sociaal beleid inderdaad opnieuw een afsprakennota geredigeerd moet worden. Mevrouw Ria Van Den Heuvel concludeert dat het dus inderdaad over gemeenschaps- én gewestmateries gaat. De commissie beslist legistiek advies te vragen van de diensten van het Vlaams Parlement over een eventuele wijziging van artikel 1.

(Sub)amendement nr. 22 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Artikel 2

1° *Mevrouw Sonja Becq* merkt op dat de definitie van lokaal bestuur verschilt met die in het ontwerpdecreet lokaal sociaal beleid. Daar is naast de gemeente ook sprake van het OCMW. Verschillende definities leiden tot verwarring. *Mevrouw Ria Van Den Heuvel* antwoordt dat er bewust voor geopteerd werd het OCMW niet te vermelden, omdat men anders dreigt te verzeilen in een welzijnsouderenbeleid. Niets belet gemeenten op lokaal niveau samenwerkingsverbanden te sluiten met de OCMW's.

2° *De heer Felix Strackx* heeft een subamendement op amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst in artikel 2, 2°, in fine de woorden “of persoon die met brugpensioen

of pensioen is of die zich in een gelijkgestelde situatie bevindt” toe te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 23*).

De indiener wil het begrip “oudere” niet afbakenen volgens leeftijd, maar het verruimen naar personen die zich in een vergelijkbare situatie bevinden.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel herkent hierin het voorstel van het OOK. Tegenwoordig gaan mensen echter reeds op hun 52ste met brugpensioen. Spreker is niet geneigd om iedereen die uit de arbeidsmarkt stapt, als oudere te beschouwen. Mevrouw Sonja Becq beaamt dat. Overigens, wat doet men met de niet-werkenden ? Anderzijds wil de CD&V-fractie dit ondervangen in de definitie van ouderenverenigingen (zie subamendement tot invoeging van een 8°bis) door te bepalen dat die uit een minimumpercentage ouderen moeten bestaan. Dat belet niet dat bijvoorbeeld bruggepensioneerden lid kunnen zijn van een ouderenvereniging. De heer Felix Strackx merkt op dat er binnen de categorie van ouderen (vanaf 60 jaar) ook gigantische verschillen zijn, bijvoorbeeld tussen iemand van 60 jaar en iemand van 85 jaar. Andere leden beamen dit ; dat gegeven is niet onmiddellijk op te lossen.

Minister Adelheid Byttebier zegt dat over de vraag wat precies onder ouderen moet worden verstaan, uiteraard discussie mogelijk is. Persoonlijk vindt de minister dat het om de vijftigplussers gaat, want de leeftijd van 50 blijkt een scharniermoment te zijn in de levensloop. Uiteindelijk is daar echter geen probleem, want ook als de lat op 60 jaar wordt gelegd, zal blijkbaar niet exclusief op die groep worden gemikt.

Amendement nr. 23 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

3° *Mevrouw Sonja Becq*, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een subamendement op amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst in artikel 2, 3° te vervangen door wat volgt : “3° inwoner : persoon die op 1 januari van het voorafgaande jaar in een gemeente van de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur in het bevolkingsregister is ingeschreven ;” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 24*).

Artikel 2, 1°, van het amendement nr. 1 definieert lokaal bestuur als “een gemeente uit het Nederlandse taalgebied, de Vlaamse Gemeenschapscommissie of een samenwerkingsverband tussen deze gemeenten of tussen deze gemeenten en de Vlaam-

se Gemeenschapscommissie”. Artikel 2, 3°, bepaalt dat een inwoner een “persoon (is) die op 1 januari van het voorafgaande jaar in het bevolkingsregister van het desbetreffende lokale bestuur stond ingeschreven”. Bevolkingsregisters worden op gemeentelijk niveau bijgehouden. De frase “het bevolkingsregister van het desbetreffende lokale bestuur” in de definitie onder 3° is onnauwkeurig, vermits ‘lokaal bestuur’ hier niet noodzakelijk synoniem is van ‘gemeente’, zegt *mevrouw Sonja Becq*.

De heer Koen Helsen beaamt dat deze opmerking terecht is.

Amendement nr. 24 wordt aangenomen met 10 stemmen.

4° *De heer Felix Strackx* heeft een subamendement op amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst in artikel 2, 4°, op de eerste en tweede regel, na de woorden “maatschappelijk leven”, de woorden “en aan de politieke besluitvorming” toe te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 25*).

Het is belangrijk dat ouderen kansen hebben tot directe politieke participatie, zeker nu jong zijn in de politiek als steeds belangrijker wordt beschouwd, zegt de heer Felix Strackx.

De heer Jan Roegiers is het daar niet mee eens. Hij verwijst hierbij ook naar het volgens hem onterechte parallelisme met de Vlaamse Jeugdraad dat mevrouw Becq vooropstelde. Jongeren organiseren zich omdat ze niet kunnen deelnemen aan de politieke besluitvorming. Al wie ouder is dan 18 jaar, en dus ook de ouderen, kunnen daar echter wel aan deelnemen. Het zou een fout signaal zijn om bij decreet vast te leggen dat mensen aan politiek moeten doen. De heer Felix Strackx repliceert dat het niet om een verplichting gaat, wel dat ze voldoende kansen moeten krijgen om aan politiek te doen. Het collectieve welzijn (verder in de definitie) kan overigens alleen bereikt worden via politieke weg.

Mevrouw Sonja Becq volgt de redenering van de heer Roegiers dat de vertegenwoordiging van de jongeren door de Vlaamse Jeugdraad anders ligt dan voor de ouderen. Toch hebben ook zijzelf, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel een subamendement op amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt de woorden “en de politieke besluitvorming” in te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 26*). Het behoort tot de

strekking van het voorstel van decreet dat ouderen kansen krijgen tot meer participatie op het vlak van de politieke besluitvorming.

Mevrouw Sonja Becq heeft overigens moeite met de zinsnede “waardoor men de persoonlijke controle op de eigen levenssituatie en op de externe factoren die deze leefsituatie bepalen, verhoogt”. Spreker meent dat participatie toch een veel ruimer doel heeft. Zij stelt voor die zinsnede te schrappen. *Mevrouw Ria Van Den Heuvel* meent dat men “controle” positief kan invullen : het bij machte zijn om te beïnvloeden, om mee vorm te geven. *Mevrouw Sonja Becq* merkt op dat dat dan wel niet beperkt mag blijven tot de eigen levenssituatie. *Mevrouw Ria Van Den Heuvel* repliceert dat het collectief welzijn ook vermeld staat.

Amendement nr. 25 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Amendement nr. 26 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

5°bis

– *Mevrouw Ria Van Den Heuvel* en de heren Koen Helsen, Jan Roegiers en Carlo Daelman hebben een subamendement op amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst van artikel 2 een 5°bis in te voegen, dat luidt als volgt : “5°bis inclusief ouderenbeleid : een beleid dat in al zijn aspecten en samenhang aan de algemene en de specifieke behoeften van ouderen beantwoordt en de competenties van de ouderen inschakelt ;” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 27*).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel verduidelijkt dat de indieners met de definitie van inclusief ouderenbeleid willen onderstrepen dat alle beleidsdomeinen betrokken moeten worden bij het ouderenbeleid.

Amendement nr. 27 wordt aangenomen met 10 stemmen, waardoor dit 5°bis in de Tekst aangenomen door de Commissie werd vernummerd tot 6°.

6°

– *Mevrouw Sonja Becq*, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een subamendement op amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst artikel 2, 6°, te schrappen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 28*).

Mevrouw Sonja Becq verduidelijkt dat het begrip-penapparaat van amendement nr. 1 niet consistent is. Er wordt gesproken over : particuliere organisaties (art. 2, 6°) ; ouderenverenigingen (art. 2, 6°) ; verenigingen die zich in hun werking uitsluitend of hoofdzakelijk tot de doelgroep richten (art. 2, 8°) ; diensten die zich in hun werking uitsluitend of hoofdzakelijk tot de doelgroep richten (art. 2, 8°) ; voorzieningen die zich in hun werking uitsluitend of hoofdzakelijk tot de doelgroep richten (art. 2, 8°) ; ouderenvoorzieningen (art. 10, 7°) ; instellingen (art. 10, 8°-9°) ; initiatieven (art. 10, 8°) ; particuliere verenigingen (art. 10, 9°).

‘Actoren’ introduceren in het begrippenapparaat verzaamt de tekst onnodig. *Mevrouw Sonja Becq* stelt voor om “actoren” verder in de tekst te vervangen door “het werkveld en de overheden”. (Zie ook subamendement nr. 30, over de definiëring van ‘werkveld’ (art. 2, 8°)).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel maakt duidelijk dat met actoren wordt bedoeld : al wie betrokken is bij het beleid. De overheden maken geen deel uit van het werkveld.

Amendement nr. 28 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

7°

– *Mevrouw Sonja Becq*, *mevrouw Trees Merckx-Van Goey*, *mevrouw Ilse Van Eetvelde* en *mevrouw Ingrid van Kessel* hebben een subamendement op amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst artikel 2, 7°, te schrappen (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002*, nr. 1147/4, amendement nr. 29).

Het amendement nr. 1 definieert ‘doelgroep’ in artikel 2, 7°, als ‘de ouderen’. Legistiek is dit overbodig, zegt *mevrouw Sonja Becq*. Telkens in de tekst sprake is van ‘doelgroep’ geldt in wezen de definitie van artikel 2, 2°. Het gebruik van het woord ‘ouderen’ volstaat dus.

Amendement nr. 29 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

8°

– Dezelfde leden hebben een subamendement op amendement nr. 1 ingediend dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst artikel 2, 8° te vervangen door wat volgt : “8° werkveld : diensten en voorzieningen die zich in hun werking uitsluitend of hoofdzakelijk tot ouderen richten en ouderenvereni-

gingen ;” (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002*, nr. 1147/4, amendement nr. 30).

Mevrouw Sonja Becq verwijst naar de verantwoording bij amendement nr. 28. ‘Verenigingen’ wordt voor de duidelijkheid vervangen door ‘ouderenverenigingen’, een begrip dat in amendement nr. 31 wordt gedefinieerd.

Amendement nr. 30 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

8°bis

– Een subamendement, ingediend door *mevrouw Sonja Becq*, *mevrouw Trees Merckx-Van Goey*, *mevrouw Ilse Van Eetvelde* en *mevrouw Ingrid van Kessel*, strekt ertoe in artikel 2 van de voorgestelde tekst een 8°bis toe te voegen met een definitie van ouderenvereniging (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002*, nr. 1147/4, amendement nr. 31).

Mevrouw Becq verduidelijkt dat dit amendement is geïnspireerd op teksten van het OOK, maar dat de vermelding niet-commercieel wel werd toegevoegd. Met een “onderdeel van de werking” van een rechtspersoon wordt bijvoorbeeld de seniorenafdeling van de Gezinsbond bedoeld. Voorts lijkt het ook wenselijk om feitelijke verenigingen uit de sociaal-culturele sector aan bod te laten komen, mits ten minste drie vierden van hun leden ouderen zijn.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel is van oordeel dat de lokale besturen de mogelijkheid moeten hebben om iedereen die een belangrijke inbreng kan doen, aan bod te laten komen. Het zou jammer zijn dat bepaalde verenigingen dat niet zouden kunnen omdat ze niet aan de criteria beantwoorden.

De heer Koen Helsen sluit zich daarbij aan. Met de voorgestelde passus zou een onnodige beperking worden ingebouwd : telkens zou moeten worden gecontroleerd of een geïnteresseerde vereniging al dan niet aan de criteria voldoet.

Amendement nr. 31 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

9°

– Een subamendement, ingediend door *mevrouw Sonja Becq*, *mevrouw Trees Merckx-Van Goey*, *mevrouw Ilse Van Eetvelde* en *mevrouw Ingrid van Kessel*, strekt ertoe artikel 2, 9°, van de voorgestelde tekst te vervangen door een definitie van ouderenparagraaf (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002*, 1147/4, amendement nr. 32).

Mevrouw Sonja Becq wijst erop dat lokale besturen en OCMW's nu al tal van plannen moeten opmaken en mogelijk weigerachtig zullen staan tegenover nog een bijkomend plan. Een bijkomende reden voor de keuze voor een ouderenparagraaf is de overweging dat dit drempelverlagend kan werken.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel heeft begrip voor de motivering, maar acht het vooral belangrijk dat er een samenhangend beleid komt rond ouderen. Met een opdeling in paragrafen bestaat het risico dat de samenhang enigszins verloren gaat.

– Een subamendement, ingediend door de heer Felix Strackx, strekt ertoe artikel 2, 9° te vervangen door een definitie over het “inclusief ouderenbeleidsplan” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 33*).

De heer Felix Strackx wijst erop dat ook dit amendement tegemoet komt aan een opmerking van het OOK. Het lokaal sociaal beleidsplan bestaat nog niet en een ouderenbeleidsplan kan daar dus nog geen onderdeel van zijn. Bovendien is een beperking van het ouderenbeleidsplan tot de welzijnssector – wat het geval is als onderdeel van het lokaal sociaal beleid – al te eng. Er moet een mogelijkheid tot inspraak zijn in alle domeinen die op ouderen betrekking hebben.

De heer Carlo Daelman merkt op dat een goed sociaal beleidsplan een inclusief sociaal beleidsplan is, zodat die toevoeging niet nodig is.

Amendement nr. 32 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Amendement nr. 33 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

10°

– Een subamendement, ingediend door de heer Felix Strackx, strekt ertoe artikel 2, 10°, van de voorgestelde tekst aan te vullen door bij het personeelslid de adjectieven ‘specifiek gevormd’ toe te voegen en ook te vermelden dat een gepensioneerde deskundige in dienst genomen en betaald wordt volgens het principe van ‘toegelaten arbeid’ (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 34*).

De heer Strackx verduidelijkt dat dit amendement is ingegeven door de overweging dat een functionaris die taak niet als resttaak, bovenop de andere taken, mag krijgen. Bovendien moet ook iemand

uit de doelgroep ouderenbeleidscoördinator kunnen worden.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dat het met de huidige formulering niet uitgesloten is dat een gepensioneerde daarmee wordt belast. Het wordt aan de gemeente overgelaten een terzake kundig en gevormd iemand aan te wijzen. Dat kan dus ook een personeelslid zijn.

Amendement nr. 34 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe in 10° van de voorgestelde tekst de woorden “of personeelslid die” te vervangen door “of een specifiek gevormd personeelslid dat” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 35*).

Mevrouw Becq merkt op dat met de huidige formulering niet duidelijk is of “terzake kundige en gevormd” al dan niet alleen slaat op de consultant. Met het amendement is duidelijk dat ook een personeelslid de nodige vorming moet hebben gekregen.

De heer Koen Helsen onderstreept dat iemand ook door ervaring deskundig kan zijn. De lokale besturen moeten ook zo iemand kunnen kiezen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel beaamt dat iemand zonder specifieke opleiding, kundig kan zijn door ervaring. De vermelding “ter zake kundig en gevormd” slaat wel degelijk ook op het personeelslid. Het is immers de bedoeling kwaliteit te koppelen aan een zekere vrijheid voor de lokale besturen.

Amendement nr. 35 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

HOOFDSTUK II

Uitgangspunten

Artikel 3

– Een subamendement, ingediend door de heer Felix Strackx, strekt ertoe in artikel 3, 1°, na het woord “sociale”, “, politieke” in te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 36*).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel wijst erop dat in artikel 23 van de Grondwet, waarnaar hier wordt verwezen, geen sprake is van politieke rechten. Die toevoeging is hier dan ook niet mogelijk.

Mevrouw Sonja Becq vraagt of de verwijzing naar dat grondwetsartikel en naar de anti-discriminatie-wet hier niet overbodig zijn. Het gaat immers om een herhaling van wat al bestaat.

Mevrouw Van Den Heuvel bevestigt dat het om een herhaling gaat, maar is het er niet mee eens dat dit overbodig is. Er werd doelbewust voor gekozen om de uitgangspunten en de onderliggende visie nog eens duidelijk op een rijtje te zetten voor wie met dit decreet te maken krijgt.

Amendement nr. 36 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Artikel 4

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe in artikel 4, § 1, het woord “inclusief” te vervangen door “horizontaal” en het woord “actoren” door “overheden en het werkveld” (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 37).

Mevrouw Becq merkt op dat als het om een beleid gaat dat zich moet uitstrekken over diverse beleidsdomeinen, de omschrijving “horizontaal” correcter is dan “inclusief”. In het licht van de definities in artikel 2, worden overheden en werkveld best afzonderlijk vermeld.

Amendement nr. 37 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door de heer Felix Strackx, strekt ertoe in artikel 4, § 1, na de eerste zin een omschrijving van inclusief ouderenbeleid in te voeren (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 38).

Amendement nr. 38 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

– Een amendement, ingediend door de heer Felix Strackx, strekt ertoe in artikel 4, § 2, op de tweede regel, na het woord “beleid”, de woorden “dat tot stand komt mede door de participatie van de oude-

ren” in te voegen (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, 1147/4, amendement nr. 39).

Amendement nr. 39 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe in artikel 4, § 2, 3°, het woord “actoren” te vervangen door “overheden en het werkveld” (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 40).

De indieners verwijzen voor de verantwoording naar de toelichting bij amendement nr. 30.

Amendement nr. 40 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe in artikel 4, § 2, 4°, de woorden “de doelgroep” te vervangen door het woord “ouderen” (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 41).

Ook hier verwijzen de indieners naar de toelichting bij amendement nr. 30.

Amendement nr. 41 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe in artikel 4, § 2, toe te voegen : “5° de oprichting van een cel Ouderenbeleid in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap” (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 42).

Mevrouw Becq zegt dat het realiseren van een gecoördineerd en samenhangend ouderenbeleid onlosmakelijk verbonden is met de oprichting van een Cel Ouderenbeleid binnen de administratie. Met die cel zal de minister een instrument hebben om haar coördinerende taak op te nemen. Zonder dat instrument bestaat het gevaar dat de diensten gefragmenteerd gaan werken.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dat er vanuit werd gegaan dat dit niet in het decreet moet worden ingeschreven en aan de administratie moet worden overgelaten. Het is ook nog niet duidelijk wat de consequenties van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid zullen zijn.

Minister Adelheid Byttebier zegt dat zij zich nog niet wenst uit te spreken over de vraag of een afzonderlijke administratie nodig of wenselijk is. Er werd naar de cel minderheden verwezen, die de facto uit één persoon bestaat, maar er zijn ook de voorbeelden van de – ruimer bemande – cellen armoede en lokaal sociaal beleid. Vooral de laatstgenoemde cel zal wellicht inspiratie opleveren, want die is specifiek met participatie bezig. Voor elk thema een aparte cel oprichten is uiteraard niet mogelijk, maar een groepering kan wellicht wel.

Amendement nr. 42 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

HOOFDSTUK III

Coördinatie en organisatie

Artikel 5

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe artikel 5, § 2 te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 43*).

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey zegt dat als het ouderenbeleidsplan gedefinieerd blijft als onderdeel van het lokaal sociaal beleidsplan, de Vlaamse regering de onderdelen over ouderen van de meer dan 300 lokale sociale beleidsplannen zou moeten inventariseren voor haar ouderenbeleidsplan. Er mag worden aangenomen dat dit niet de bedoeling is, maar het toont wel aan dat er een probleem is met de definitie van artikel 2, 9°.

Mevrouw Sonja Becq vraagt wat precies moet worden verstaan onder “met participatie van de doelgroep”. Wordt daar samenwerking met de Vlaamse ouderenraad bedoeld? In § 3 wordt in een rapportering aan het Vlaams Parlement voorzien, maar er is niet bepaald dat het Vlaams Parlement het plan moet krijgen. Daarom wordt voorgesteld in § 2 te stipuleren dat de Vlaamse regering het plan binnen de 12 maanden aan het Vlaams Parlement moet voorleggen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dat het uiteraard logisch is dat het ouderenbeleidsplan aan het parlement wordt bezorgd. Hier stond de zorg voorop dat het Vlaams Parlement betrokken wordt bij de actualisering. Wat de doelgroep betreft, wijst zij

erop dat daarmee de ouderen zelf als ruime doelgroep worden bedoeld. De opdracht van de Vlaamse Ouderenraad wordt omschreven in artikel 7.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stipt aan dat “participeren” een stuk verder gaat dan “adviseren”. Als de Vlaamse regering binnen de 12 maanden na haar aanstelling een ouderenbeleidsplan moet opstellen, hoe zal dat plan zich dan verhouden tot de beleidsnota van de regering, die eerder zal zijn opgesteld? Welk document zal prevaleren? De tekst moet daarom weliswaar niet worden aangepast, maar een verduidelijking dien-aangaande zou toch nuttig zijn.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel is het ermee eens dat adviseren en participeren verschillende begrippen zijn, maar meent dat de voorliggende tekst voldoende duidelijk is. Zij ziet er ook geen probleem in dat in de beleidsnota van de Vlaamse regering voor de ouderen zou worden verwezen naar het ouderenbeleidsplan.

Amendement nr. 43 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heer Koen Helsen, de heer Jan Roegiers en de heer Carlo Daelman, strekt ertoe in het voorgestelde artikel 5, § 2, na het woord “doelgroep”, de woorden “en de Vlaamse Ouderenraad” in te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/5, amendement nr. 60*).

De indieners achten het belangrijk dat de Vlaamse Ouderenraad bij de opmaak van het ouderenbeleidsplan voor het Vlaamse niveau wordt betrokken.

Mevrouw Sonja Becq stelt vast dat met dit amendement wordt ingegaan op de opmerking van CD&V dat dit niet was voorzien in het bestaande voorstel van decreet.

Amendement nr. 60 wordt aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 6

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe artikel 6, 2°, van de voorgestelde tekst de woorden “de doelgroep” te vervangen door het woord “ouderen” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-*

2002, nr. 1147/4, amendement nr. 44). (Zie amendement bij artikel 2, 7°)

Amendement nr. 44 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

HOOFDSTUK IV

De Ouderenraad van de Vlaamse Gemeenschap

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe het opschrift van hoofdstuk IV van de voorgestelde tekst te vervangen door “De Vlaamse Ouderenraad” (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 45).

Mevrouw Sonja Becq zegt dat dit een terminologische correctie is. Het is immers omslachtig om in het opschrift melding te maken van de Ouderenraad voor de Vlaamse Gemeenschap, terwijl in het vervolg enkel zal worden gesproken over de Vlaamse Ouderenraad.

Amendement nr. 45 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2.

Artikel 7

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe, in hoofddorde : de tekst van artikel 7 te vervangen, in bijkomende orde : een § 5 toe te voegen *Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 46).

Mevrouw Sonja Becq merkt op dat de bepaling van § 1 van het amendement bij wijze van analogie is ontleend aan artikel 5, § 1, van het decreet op het Vlaamse Jeugdbeleid.

In dit amendement komt de opdracht van de Vlaamse Ouderenraad beter tot uitdrukking.

Het is bijvoorbeeld noodzakelijk dat de adviesfunctie van de Vlaamse Ouderenraad wordt gekoppeld aan algemeen en specifiek studiewerk. De raad kan zijn functie ook slechts ten volle vervullen als hij gekend is bij een ruim publiek. Om zijn adviesfunctie gecoördineerd te kunnen vervullen, moet de raad een werkprogramma vastleggen,

waarbij overleg met de Vlaamse regering noodzakelijk is.

Mevrouw Becq zegt voorts dat de plicht van de Vlaamse regering om advies te vragen, scherper moet worden gesteld. Met dit amendement moeten de leden van de Vlaamse regering het advies van de Vlaamse Ouderenraad inwinnen over alle belangrijke materies inzake het ouderenbeleid die door de Vlaamse regering worden behandeld en minstens over de betreffende ontwerpen van decreet.

Als nieuwe § 4 wordt voorgesteld : “De Vlaamse regering kan aanvullende taken of opdrachten opdragen aan de Vlaamse Ouderenraad.” Het werkwoord ‘opdragen’ is hier te verkiezen boven ‘opleggen’. Zo komt beter tot uitdrukking dat de Vlaamse regering aanvullende taken of opdrachten kan opdragen aan de Vlaamse Ouderenraad.

Het is logisch dat de Vlaamse Ouderenraad zijn rol vervult bij de totstandkoming van het Vlaamse ouderenbeleidsplan. Hetzelfde geldt voor de initiatieven die de diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap moeten nemen om de ouderen en het werkveld aan het ouderenbeleid te laten participeren.

Mevrouw Becq wijst er tot slot nog op dat ook een subamendement wordt ingediend voor een nieuw artikel 7bis. Daarin wordt de samenstelling van de Vlaamse Ouderenraad geregeld.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel merkt op dat in § 4 aan de Vlaamse regering wordt opgedragen om de concrete werking te regelen via uitvoeringsbesluiten. Dat neemt uiteraard niet weg dat hier al kan worden aangegeven waarmee de Vlaamse Ouderenraad zich zoal zal inlaten.

Mevrouw Becq acht het niet wenselijk om te wachten op uitvoeringsbesluiten. Zij geeft er de voorkeur aan om de principes meteen decretaal vast te leggen.

Amendement nr. 46 wordt zowel in hoofddorde als in bijkomende orde verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door de heer Felix Strackx, strekt ertoe in artikel 7, § 1, in fine de volgende zin toe te voegen : “De vzw Ouderenraad dient gecreëerd te worden vanuit het Ouderen Overleg Komitee (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 47).

De indiener acht een degelijk uitgebouwd steunpunt nodig voor een degelijke ondersteuning en studiewerk. Zowel de Ouderenraad als het OOK moeten kansen tot functioneren hebben ; daarvoor dienen voldoende middelen te worden uitgetrokken.

Amendement nr. 47 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heer Koen Helsen, de heer Jan Roegiers en de heer Carlo Daelman, strekt ertoe in artikel 7, § 4, voor het woord “samenstelling”, het woord “pluralistische” in te voegen (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 61*).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt dat met dit amendement wordt beklemtoond dat alle strekkingen en levensbeschouwingen aan bod moeten komen.

Amendement nr. 61 wordt aangenomen met 11 stemmen.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heer Koen Helsen, de heer Jan Roegiers en de heer Carlo Daelman, strekt ertoe aan het voorgestelde artikel 7 een nieuwe § 5 toe te voegen, die luidt als volgt : “§ 5. In de Vlaamse ouderenraad zijn afgevaardigden van ouderenorganisaties als lid opgenomen.” (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 62*).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dat niet alleen deskundigen, maar ook vertegenwoordigers van mensen waarvoor men beleid wil ontwikkelen, in de adviserende raad moeten worden opgenomen. Die vertegenwoordigers moeten mee het beleid terzake kunnen bepalen.

Omwille van de rol die deze vereniging in het verleden en nu heeft vervuld, en omwille van haar samenstelling, is het Ouderen Overleg Komitee de meest aangewezen vereniging om erkend te worden als Vlaamse ouderenraad.

Minister Adelheid Byttebier zegt hieromtrent dat inmiddels al overeenstemming is bereikt over de inhoud van de convenant voor 2004.

Mevrouw Sonja Becq vindt het positief dat het OOK expliciet wordt vermeld in de toelichting en dat er blijkbaar al een convenant is. Staat in die convenant ook uitdrukkelijk dat het OOK de ou-

derenvereniging is zoals beschreven in dit artikel ? Op grond van deze decretale bepaling alleen is er immers geen enkele garantie.

Minister Byttebier beaamt dat in het decreet zelf niet over het OOK wordt gesproken. Er kan echter geen twijfel zijn dat het OOK de aangewezen organisatie is om de rol van ouderenraad op te kunnen nemen. Het convenant is helemaal afgestemd op dit voorstel van decreet.

Mevrouw Sonja Becq vraagt hoe dit past in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid. In het raam van die operatie komt er immers één grote strategische adviesraad per beleidsdomein.

Minister Byttebier zegt dat deze ouderenraad, zoals bijvoorbeeld ook de Hoge Raad voor Adoptie, niet van die orde van grootte is dat die daarin wordt ondergebracht. Het is niet omdat een bepaalde adviesraad niet in het BBB-verhaal zit, dat die wordt afgeschaft. Niet alle adviesraden worden afgeschaft, maar ze worden niet allemaal ingeschreven in het BBB-organogram. De Vlaamse ouderenraad wordt via dit decreet opgericht.

Amendement nr. 62 wordt aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 7bis

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe in de voorgestelde tekst een artikel 7bis in te voegen, dat bepaalt dat de Vlaamse Ouderenraad bestaat uit afgevaardigden van geïnteresseerde ouderenorganisaties (minstens twee derde van de leden) en uit vertegenwoordigers van voorzieningen voor ouderen en deskundigen (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 48*).

Mevrouw Sonja Becq onderstreept dat de decreetgever duidelijkheid moet geven over de samenstelling van de Vlaamse Ouderenraad. Het lijkt geen twijfel dat het Ouderen Overleg Komitee (OOK) de meest aangewezen vereniging is om erkend te worden als Vlaamse Ouderenraad : die organisatie is evenwichtig samengesteld en ze werkt goed. Het blijkt echter niet wenselijk om die vzw expliciet in het decreet te vermelden, omdat dit, bijvoorbeeld bij een wijziging van de statuten, problemen kan meebrengen.

De heer Koen Helsen heeft daar begrip voor, maar zegt dat het OOK inderdaad goed werk levert. Hij stelt daarom voor om advies te vragen over de vraag of het OOK als dusdanig kan worden vermeld in het decreet. Als blijkt dat dit niet kan of niet wenselijk is, moet de tekst desnoods zo worden aangepast dat alleen het OOK in aanmerking komt. Een tweede Vlaamse overkoepelende ouderenorganisatie naast het OOK zou immers geen goede zaak zijn.

De heer Carlo Daelman vreest dat door een nominatieve vermelding van het OOK voldongen feiten worden gecreëerd. In dat licht valt er wel iets te zeggen voor het voorstel om een duidelijk kader aan te geven voor de samenstelling van de Vlaamse Ouderenraad.

Amendement nr. 48 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

Artikel 8

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe de tekst van artikel 8 van de voorgestelde tekst te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 49*).

Mevrouw Sonja Becq wijst erop dat werd toegevoegd dat de subsidie via voorschotten per kwartaal wordt betaald. Dat systeem is ontleend aan de regeling voor de Vlaamse Jeugdraad. Voorts wordt voorgesteld om ook toe te voegen dat de Vlaamse Gemeenschap de nodige infrastructuur ter beschikking stelt van de Vlaamse Ouderenraad.

Amendement nr. 49 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

HOOFDSTUK V

Ontwikkeling van een lokaal ouderenbeleid

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe de tekst van hoofdstuk V te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 50*).

Mevrouw Sonja Becq zegt dat ook hier in hoofdstuk de een amendement wordt voorgesteld dat op een andere visie inzake ouderenbeleid stoelt. Rekening houden met de mogelijkheid dat dit amendement wordt verworpen, worden in bijkomende orde amendementen ingediend voor wijzigingen in onderdelen van de artikels van dit hoofdstuk.

In dit subamendement verwerft een lokaal bestuur de mogelijkheid om een ouderenadviesraad te erkennen voor zover deze voldoet aan de voorziene bepalingen. In amendement nr. 1 is het beschikken over één of meer adviesraden een subsidiëeringsvoorwaarde. De erkenning van de ouderenadviesraad moet in dit subamendement gebeuren in samenspraak met de betrokken OCMW's.

Indien een lokaal bestuur niet overgaat tot de erkenning van een ouderenadviesraad, kan het daartoe worden verplicht op initiatief van ouderenorganisaties of ouderen die inwoner zijn van de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur. In de praktijk zal het probleem zich weinig of niet voordoen, maar het is toch wenselijk op die mogelijkheid in te spelen.

Mevrouw Becq zegt voorts dat in een tweede paragraaf van het in het subamendement voorgestelde artikel 9, de samenstelling van de ouderenadviesraad wordt geregeld : de afgevaardigden van de geïnteresseerde ouderenorganisaties die een actieve werking kunnen aantonen binnen de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur, vertegenwoordigers van lokale voorzieningen voor ouderen die erkend zijn door de Vlaamse Gemeenschap en geïnteresseerde ouderen die inwoner zijn van een gemeente die valt onder de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur. Omdat het belangrijk is dat de ouderenadviesraad evenwichtig wordt samengesteld, wordt voorzien in een gewaarborgde vertegenwoordiging (minstens twee derde van de leden) van ouderenorganisaties. Het lidmaatschap van de ouderenadviesraad is onverenigbaar met de uitoefening van een politiek mandaat.

In een derde paragraaf wordt geregeld wanneer advies moet worden gevraagd en waarover op eigen initiatief advies kan worden uitgebracht. Het lokaal bestuur of het OCMW moeten het advies vragen van de ouderenadviesraad, over voorgenomen beslissingen die kennelijk het belang van de ouderen rechtstreeks raken. Hiermee wordt dezelfde bepaling gehanteerd als in het decreet van 15 juli 1997 houdende instelling van het kindeffectrapport en de toetsing van het regeringsbeleid aan de naleving van de rechten van het kind (artikel 4, eerste lid).

Het lokaal bestuur of het OCMW moeten de ouderenvoorspraak de informatie ter beschikking stellen die nodig is voor het uitbrengen van een advies. De ouderenvoorspraken moeten initiatieven nemen om alle ouderen die inwoner zijn te raadplegen (bijvoorbeeld via een hoorzitting).

Als nieuw artikel 10 wordt een tekst over de ouderenbeleidscöördinator voorgesteld. Het lokaal bestuur kan, maar is daartoe niet verplicht, een dergelijke coördinator aanstellen, maar dat is geen subsidiëeringsvoorwaarde. Voorts wordt het ter beschikking stellen van lokalen en het aanstellen van een verantwoordelijke schepen geregeld.

Wat de subsidiëring betreft (artikel 11), wordt in financiële middelen voorzien voor de werking van de ouderenvoorspraak en voor de opleiding en de werking van de ouderenbeleidscöördinator. Het vernieuwende van het subamendement is dat de middelen die de Vlaamse regering vrijmaakt voor de ondersteuning van beleidsparticipatie van ouderen, gaan naar de ouderenvoorspraken die effectief initiatieven nemen om alle oudere inwoners te raadplegen. Daarnaast wordt een decretale basis gecreëerd om de opleiding van een ouderenbeleidscöördinator mee te financieren.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de subsidiëring en kan voor de hoogte van de subsidie rekening houden met het aantal inwoners. In dat geval moet wel een minimumbedrag in acht worden genomen, zodat kleine gemeenten niet worden gediscrimineerd.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dat in het oorspronkelijke voorstel was bepaald dat minstens 1 euro per oudere inwoner naar de lokale overheid zou gaan. Die bepaling is geschrapt en het wordt aan de Vlaamse overheid overgelaten om het bedrag te bepalen.

Amendement nr. 50 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

Artikel 9

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe in artikel 9, tweede lid, op de vierde regel van de voorgestelde tekst, na het woord “ingeschreven” de woorden “met eerbiediging van een minimumbedrag” in te voegen (*Parl.*

St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 51).

Mevrouw Sonja Becq stipt aan dat als de Vlaamse regering het subsidiebedrag bepaalt, het uiteindelijk nog alle kanten uitkan. Daarom lijkt het toch aangewezen om een minimumbedrag voorop te stellen. Een minimum van 1 euro per oudere inwoner, zoals oorspronkelijk voorzien, is wel aan de lage kant. Met bijvoorbeeld maar 1.000 oudere inwoners, is er op die manier maar weinig geld voor de werking van de ouderenbeleidscöördinator.

De voorzitter onderstreept dat het daar niet om een voltijdse betrekking gaat en dat de problematiek niet mag worden overroepen. Hij is het er niet mee eens dat de subsidiëring tegenover de verloning van een ouderenbeleidscöördinator zou moeten staan.

Minister Adelheid Byttebier stelt vast dat over de financiering blijkbaar verschillende meningen bestaan in het parlement. Een bedrag per persoon is een belangrijke parameter, maar het verschil tussen kleine en grote gemeenten zou ook kunnen worden overbrugd met een formule met een forfaitair bedrag en een supplement in verhouding tot de bevolking. De regering wil dat echter overlaten aan het parlement.

Amendement nr. 51 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heer Koen Helsen, de heer Jan Roegiers en de heer Carlo Daelman, strekt ertoe het voorgestelde artikel 9 te vervangen door wat volgt :

“Artikel 9

§ 1. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten verleent de Vlaamse regering aan lokale besturen jaarlijks subsidies voor het maken en uitvoeren van een lokaal ouderenbeleidsplan met een resultaatsverbintenis, en voor het nemen van initiatieven om de inspraak van ouderen in het beleid te realiseren. Hiertoe wordt aan de lokale besturen jaarlijks een subsidie ter beschikking gesteld voor het ondersteunen van de werking van de lokale adviesraden en het nemen van nieuwe initiatieven.

§ 2. De subsidie wordt gebaseerd op het aantal ouderen dat op 1 januari van het voorafgaande kalen-

derjaar in de bevolkingsregisters in een gemeente van de territoriale omschrijving van het lokale bestuur stond ingeschreven. De Vlaamse regering bepaalt het bedrag.

§ 3. Voor de berekening van de subsidie die ter beschikking van de Vlaamse Gemeenschapscommissie kan worden gesteld, wordt 30 % van het aantal ouderen dat op 1 januari van het voorafgaande jaar stond ingeschreven in de bevolkingsregisters van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking genomen.

§ 4. Indien een lokaal bestuur een samenwerkingsverband is aangegaan, wordt elk van de betrokken gemeenten en /of de Vlaamse Gemeenschapscommissie afzonderlijk gesubsidieerd.

§ 5. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de uitbetaling van de subsidies.” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/5, amendement nr. 63*)

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dat, met het oog op een grotere duidelijkheid, de tekst werd herschikt en ingedeeld in paragrafen. In de tweede paragraaf wordt bovendien voorgesteld om “van het betrokken lokale bestuur” te vervangen door “in een gemeente van de territoriale omschrijving van het lokale bestuur”.

Amendement nr. 63 wordt aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 10

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe de tekst van artikel 10, 1° te vervangen door “1° in samenspraak met de lokale ouderenadviesraad een ouderenbeleidsplan uitwerken, waarin onder meer wordt aangegeven welke initiatieven worden genomen om de inspraak van ouderen en het werkveld in het beleid te realiseren ;”

(*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 52*).

Mevrouw Sonja Becq wijst erop dat in amendement nr. 1 sprake is van een lokaal ouderenbeleidsplan dat ingebed wordt in het lokaal sociaal beleidsplan. Het decreet lokaal sociaal beleid bestaat echter nog niet, zodat de vermelding van het lokaal

sociaal beleidsplan – een onderdeel van dat decreet – rechtsonzekerheid dreigt te creëren. Bovendien is in amendement nr. 1 geen sprake van inspraak van de lokale ouderenadviesraad. Waarom is die raad dan nog nodig als hij geen inspraak krijgt bij het uitwerken van het ouderenbeleidsplan ?

Amendement nr. 52 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door de heer Felix Strackx, strekt ertoe de tekst van artikel 10, 1° te vervangen door : “1° een lokaal inclusief ouderenbeleidsplan uitwerken waarin onder meer wordt aangegeven welke initiatieven worden genomen om de inspraak van ouderen in het beleid te realiseren ;” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 53*).

Amendement nr. 53 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe de tekst van artikel 10, 4°, te schrappen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 54*).

Het beschikken over een ouderenbeleidscoördinator is in dit subamendement geen subsidiëeringsvoorwaarde.

Amendement nr. 54 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe de tekst van artikel 10, 6°, te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 55*).

Mevrouw Sonja Becq wijst erop dat de hier voorgestelde tekst, identiek is aan die van de in subamendement nr. 50 voorgestelde tekst voor artikel 9, § 2. In amendement nr. 1 wordt gesteld dat de ouderenadviesraden een “pluralistische afspiegeling zijn van de lokale ouderenbevolking”. Wat daarmee precies wordt bedoeld, is echter niet duidelijk. Wordt daarbij rekening gehouden met de leeftijd, met de politieke voorkeur, enzovoort ?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey zegt dat men met het vage begrip afspiegeling inderdaad alle kanten op kan.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dat in elk geval rekening zal worden gehouden met zaken als levensbeschouwing en inkomenscategorie. Het wordt echter aan de lokale overheid overgelaten om uit te maken wie representatief is voor de eigen gemeente. De schepen die verantwoordelijk is voor het ouderenbeleid, zal daar ongetwijfeld een dege-lijk zicht op hebben.

Amendement nr. 55 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

– Een subamendement, ingediend door de heer Felix Strackx, strekt ertoe in artikel 10, 6°, op de derde regel, na het woord “pluralistische” in te voegen : “en evenwichtige” *Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 56*).

Minister Adelheid Byttebier zegt dat hier voor de wijze waarop de participatie van ouderen moet worden georganiseerd, begrippen als pluralistisch, levensbeschouwelijk, afspiegeling en vertegenwoordiging zijn gevallen. Het decreet lokaal sociaal beleid dat in de steigers staat, kan hier ongetwijfeld voor inspiratie zorgen. In de aanloop naar dat decreet worden immers onder meer studiedagen georganiseerd en wordt op lokaal gebied op het terrein nagegaan hoe de participatie op een geloofwaardige manier kan worden georganiseerd.

Amendement nr. 56 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe in de voorgestelde tekst artikel 10, 8°, te schrappen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 57*).

Er wordt reeds voorzien in een lokaal ouderenbeleidsplan waarin moet worden aangegeven welke initiatieven worden genomen om de inspraak van ouderen in het beleid te realiseren (art. 10, 1°) en in een voortgangsrapport (art. 10, 5°). Bovendien is het onduidelijk tussen wie het samenwerkingsprotocol tot stand zou moeten komen. De voorwaarde van een samenwerkingsprotocol is te omslachtig en staat niet voor een passende responsabilisering van lokale besturen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dat in het samenwerkingsprotocol zal worden aangegeven op welke wijze het lokaal bestuur zal samenwerken met de mensen die belang hebben bij het opstellen van het ouderenbeleidsplan e.d. en hoe het zich zal organiseren om daarrond duurzaam te werken. Het

mag er immers niet bij blijven dat een lokale overheid zich enkel engageert om een beleidsplan op te stellen. Die overheid moet ook aangeven hoe ze de participatie van de ouderen gestalte zal geven en daarover zullen afspraken worden gemaakt in dat protocol. Daarom zou ook van “afsprakennota” kunnen worden gesproken.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stipt aan dat een protocol neerkomt op een overeenkomst. Om een overeenkomst te kunnen sluiten, moet het om gelijkwaardige partijen gaan. Dat is hier echter niet het geval, want de overheid behoudt via de goedkeuring door de gemeenteraad het laatste woord.

De heer Koen Helsen beklemtoont dat de gemeenteraad bestaat uit democratisch verkozenen die ook de oudere bevolkingsgroep vertegenwoordigen. Hij ziet dan ook geen probleem.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey zegt dat er met bijvoorbeeld de term “engagementsverklaring” geen probleem zou zijn. Met het woord “samenwerkings-protocol” is dat volgens haar wel het geval.

De heer Koen Helsen kan het ermee eens zijn dat duidelijker woordgebruik hier aangewezen is. Hij stelt voor om van afsprakennota te spreken.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heer Koen Helsen, de heer Jan Roegiers en de heer Carlo Daelman, strekt ertoe in het voorgestelde artikel 10, 8°, op de eerste regel het woord “samenwerkingsprotocol” te vervangen door “afsprakennota” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/5, amendement nr. 64*).

Amendement nr. 57 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

Amendement nr. 64 wordt aangenomen met 11 stemmen.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Ilse Van Eetvelde en mevrouw Ingrid van Kessel, strekt ertoe de voorgestelde tekst van artikel 10, 9°, te vervangen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 58*).

Dit subamendement zorgt ervoor dat de middelen die de Vlaamse regering vrijmaakt voor de ondersteuning van beleidsparticipatie van ouderen gaan naar de ouderenadviesraden die effectief initiatieven nemen om alle oudere inwoners te raadplegen. Daarnaast wordt een basis gelegd om de opleiding van een ouderenbeleidscoördinator mee te finan-

cieren, zodat het lokaal bestuur de noodzakelijke expertise kan opbouwen.

Amendement nr. 58 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

HOOFDSTUK VI

Slotbepaling

Artikel 11

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heren Koen Helsen, Jan Roegiers en Carlo Daelman, dat ertoe strekt in artikel 11 de woorden “1 september 2003” te vervangen door “1 april 2003” (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/4, amendement nr. 59*), wordt ingetrokken.

– Een subamendement, ingediend door mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heren Koen Helsen, Jan Roegiers en Carlo Daelman, strekt ertoe het voorgestelde artikel 11 te vervangen door wat volgt :

“Artikel 11

Dit decreet treedt in werking op 1 juni 2004.”.

(*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1147/5, amendement nr. 65*).

Amendement nr. 65 wordt aangenomen met 11 stemmen.

IV. Stemming over het geheel (amendement nr. 1)

Amendement nr.1, gewijzigd bij subamendement, wordt aangenomen met 10 stemmen, bij 2 onthoudingen. Door de aanneming van dit amendement wordt de integrale tekst van het voorstel van decreet vervangen.

Mevrouw Sonja Becq zegt dat zij zich bij de stemming in deze commissie heeft onthouden omdat CD&V principieel voorstander is van adviesraden en van een effectieve participatie van ouderen, maar betreurt dat de lijn niet overal consequent wordt doorgetrokken. Voor de ouderenadviesraad wordt principieel gezegd dat verenigingen daarin een plaats hebben, er wordt ook principieel gesteld dat de ouderenraad participeert en een stem heeft

in het beleidsplan, maar dat wordt niet consequent doorgetrokken naar het lokale niveau.

De verslaggever,

Sonja BECQ

De voorzitter,

Koen HELSEN

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Voorstel van decreet****houdende de stimulering van een inclusief Vlaams
ouderenbeleid en de beleidsparticipatie
van ouderen****HOOFDSTUK I****Algemene bepalingen****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° lokaal bestuur : een gemeente uit het Nederlandse taalgebied, de Vlaamse Gemeenschapscommissie of een samenwerkingsverband tussen deze gemeenten of tussen deze gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie ;
- 2° oudere : persoon die de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt ;
- 3° inwoner : persoon die op 1 januari van het voorafgaande jaar in een gemeente van de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur in het bevolkingsregister is ingeschreven ;
- 4° participatie : de deelname aan het maatschappelijk leven met het oog op het individuele en collectieve welzijn, waardoor men de persoonlijke controle op de eigen leefsituatie en op de externe factoren die deze leefsituatie bepalen, verhoogt ;
- 5° ouderenbeleid : maatregelen van wetgeving of bestuur, voor zover deze bepalend zijn voor de positie van de ouderen in de samenleving ;
- 6° inclusief ouderenbeleid : een beleid dat in al zijn aspecten en samenhang aan de algemene en de specifieke behoeften van ouderen beantwoordt en de competenties van de ouderen inschakelt ;

7° actoren : alle bij het ouderenbeleid betrokken overheden, particuliere organisaties en ouderenverenigingen ;

8° doelgroep : de ouderen ;

9° werkveld : verenigingen, diensten en voorzieningen die zich in hun werking uitsluitend of hoofdzakelijk tot de doelgroep richten ;

10° ouderenbeleidsplan : onderdeel van het lokaal sociaal beleidsplan dat de visie, de algemene en concrete doelstellingen, de geplande acties en de effecten die men met het ouderenbeleid wil bereiken, formuleert, alsmede de middelen die hiervoor worden ingezet ;

11° ouderenbeleidscoördinator : een terzake kundige en gevormde consultant of personeelslid die door het lokaal bestuur is aangeduid om de ontwikkeling van een kwalitatief ouderenbeleid te ondersteunen.

HOOFDSTUK II**Uitgangspunten****Artikel 3**

Een Vlaams ouderenbeleid moet de voorwaarden creëren om :

- 1° de toegang van elke oudere tot de economische, sociale en culturele rechten, vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet, te waarborgen ;
- 2° discriminatie en sociale uitsluiting op basis van leeftijd te voorkomen, te verminderen en op te lossen ;
- 3° de deelname van ouderen aan het uitstippelen, het uitwerken en het evalueren van dit beleid mogelijk te maken en te versterken.

Artikel 4

§ 1. Het ouderenbeleid is een inclusief beleid. Op de verschillende beleidsdomeinen en -niveaus moeten doelgerichte acties ondernomen worden vanuit een partnerschap tussen alle betrokken actoren.

§ 2. Het ouderenbeleid is een gecoördineerd en samenhangend beleid. Voor de uitvoering van dit beleid voorziet de Vlaamse regering in :

- 1° het nemen van maatregelen in de diverse beleidsdomeinen ;
- 2° de coördinatie tussen beleidsdomeinen ;
- 3° het overleg en de coördinatie tussen de betrokken actoren ;
- 4° de ondersteuning van de participatie van de doelgroep.

HOOFDSTUK III

Coördinatie en organisatie

Artikel 5

§ 1. Voor de coördinatie van het Vlaamse ouderenbeleid stelt de Vlaamse regering een coördinerend minister aan.

§ 2. De Vlaamse regering stelt binnen de twaalf maanden na haar aantreden een ouderenbeleidsplan op. Dit beleidsplan komt tot stand met participatie van de doelgroep en de Vlaamse Ouderenraad, en omschrijft de planning van de beleidsmaatregelen op korte en langere termijn, alsook de modaliteiten van evaluatie van het gevoerde beleid.

§ 3. De Vlaamse regering rapporteert bij een actualisering van het ouderenbeleidsplan aan het Vlaams Parlement en geeft ter ondersteuning van het ouderenbeleid opdracht tot het verrichten van wetenschappelijk onderzoek inzake leeftijdsgebonden maatschappelijke participatie.

Artikel 6

De Vlaamse regering geeft opdracht aan alle diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, om :

- 1° het ouderenbeleid binnen hun sector voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren ;

- 2° de geëigende initiatieven te nemen om de doelgroep en het werkveld aan dit beleid te laten participeren.

HOOFDSTUK IV

De Ouderenraad voor de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 7

§ 1. De Ouderenraad voor de Vlaamse Gemeenschap, hierna de Vlaamse Ouderenraad genoemd, is een vereniging zonder winstoogmerk.

§ 2. De Vlaamse Ouderenraad heeft als algemene opdracht, op eigen initiatief, op verzoek van de Vlaamse regering of van het Vlaams Parlement, advies uit te brengen omtrent alle aangelegenheden die ouderen aangaan. Daartoe volgt de raad de ontwikkelingen in het ouderenbeleid en heeft zij oog voor de behoeften van ouderen.

§ 3. De leden van de Vlaamse regering winnen het advies van de Vlaamse Ouderenraad in over alle belangrijke materies inzake ouderenbeleid die door de Vlaamse regering worden behandeld.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels betreffende de pluralistische samenstelling, de werking van de Vlaamse Ouderenraad en het inwinnen van deze adviezen en kan aanvullende taken of opdrachten opleggen aan de Vlaamse Ouderenraad.

§ 5. In de Vlaamse ouderenraad zijn afgevaardigden van ouderenorganisaties als lid opgenomen.

Artikel 8

Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse regering de Vlaamse Ouderenraad een jaarlijkse subsidiëring toe om de taken, bedoeld in artikel 7, § 2, te vervullen. De Vlaamse Ouderenraad dient jaarlijks, voor 1 april, een financieel en werkingsverslag in bij de Vlaamse regering.

HOOFDSTUK V

Ontwikkeling van een lokaal ouderenbeleid

Artikel 9

§ 1. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten verleent de Vlaamse regering aan lokale besturen jaarlijks subsidies voor het maken en uitvoeren van een lokaal ouderenbeleidsplan met een resultaatsverbintenis, en voor het nemen van initiatieven om de inspraak van ouderen in het beleid te realiseren. Hiertoe wordt aan de lokale besturen jaarlijks een subsidie ter beschikking gesteld voor het ondersteunen van de werking van de lokale adviesraden en het nemen van nieuwe initiatieven.

§ 2. De subsidie wordt gebaseerd op het aantal ouderen dat op 1 januari van het voorafgaande kalenderjaar in de bevolkingsregisters in een gemeente van de territoriale omschrijving van het lokale bestuur stond ingeschreven. De Vlaamse regering bepaalt het bedrag.

§ 3. Voor de berekening van de subsidie die ter beschikking van de Vlaamse Gemeenschapscommissie kan worden gesteld, wordt 30 % van het aantal ouderen dat op 1 januari van het voorafgaande jaar stond ingeschreven in de bevolkingsregisters van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking genomen.

§ 4. Indien een lokaal bestuur een samenwerkingsverband is aangegaan, wordt elk van de betrokken gemeenten en/of de Vlaamse Gemeenschapscommissie afzonderlijk gesubsidieerd.

§ 5. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de uitbetaling van de subsidies.

Artikel 10

Om in aanmerking te komen voor de subsidies zoals bedoeld in artikel 9 moet een lokaal bestuur aan de volgende voorwaarden voldoen :

- 1° een lokaal ouderenbeleidsplan uitwerken dat ingebed wordt in het lokaal sociaal beleidsplan en waarin o.m. wordt aangegeven welke initiatieven worden genomen om de inspraak van ouderen in het beleid te realiseren ;
- 2° het onder 1° genoemde plan tweemaal tijdens eenzelfde legislatuur opstellen en laten goedkeuren in de gemeenteraad ;

3° een schepen aanwijzen die verantwoordelijk is voor het ouderenbeleid ;

4° een ouderenbeleidscoördinator aangeduid hebben ;

5° bij de Vlaamse regering tweemaal tijdens eenzelfde legislatuur een voortgangsrapport indienen ;

6° beschikken over een of meer ouderenadviesraden, die wat samenstelling betreft, een pluralistische afspiegeling zijn van de lokale ouderenbevolking ;

7° de deelname van ouderen aan andere lokale adviesraden en de beheerraden van de ouderenvoorzieningen stimuleren ;

8° een afsprakennota opstellen en minstens een maal per legislatuur laten goedkeuren in de gemeenteraad, waarin de inspraak- en participatieprocedures tussen het lokaal bestuur en de betrokken ouderen, instellingen en initiatieven en adviesraden worden vastgelegd ;

9° particuliere verenigingen en instellingen ondersteunen, ofwel via een subsidiereglement voor een totaalbedrag dat minstens gelijk is aan 1 euro per oudere inwoner ofwel via het gratis ter beschikking stellen van de gemeentelijke infrastructuur of andere instrumenten voor een tegenwaarde van minstens 1 euro per oudere inwoner.

De Vlaamse regering kan nadere regels stellen voor het maken, uitvoeren en evalueren van het lokale ouderenbeleidsplan, voor de evaluatie van de samenwerkingsprotocollen en de wijze waarop de bovenvermelde voorwaarden getoetst zullen worden.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 11

Dit decreet treedt in werking op 1 juni 2004.

BIJLAGE

Vlaams Parlement
t.a.v. de
Voorzitter van de Commissie Welzijn,
Volksgezondheid en Gelijke Kansen
Huis der Parlementsleden
1008 Brussel

Uw kenmerk : h/dec/com/ama/030527.1

Ons kenmerk : KdK/v

Bijlage(n) : 1

Contact : Kris De Koker - 02.233.20.45 - kris.dekoker@vvsg.be

Betreft : Advies van de VVSG met betrekking tot het amendement op
het voorstel van decreet houdende de stimulering van een
planmatig lokaal ouderenbeleid, de beleidsparticipatie van
ouderen en de oprichting van een Vlaamse Ouderenraad.

Brussel, 16 juni 2003

Geachte heer voorzitter,

Begin juni ontvingen wij de vraag van de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke kansen van het Vlaams Parlement tot advies met betrekking tot het nieuwe voorstel dat in het amendement op het voorstel van decreet van mevrouw Ria Van Den Heuvel c.s. houdende de stimulering van een planmatig lokaal ouderenbeleid, beleidsparticipatie van ouderen en oprichting van een Vlaamse Ouderenraad werd ingediend.

In bijlage vindt u onze bemerkingen met betrekking tot dit voorstel. De nota is gebaseerd op het nieuwe amendement waarbij het voorstel van decreet gelinkt wordt met het Lokaal Sociaal Beleid.

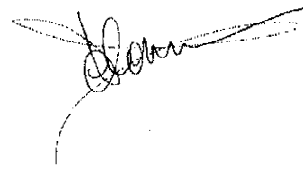
Met de meeste hoogachting,

Sas Van Rouveroy
Voorzitter raad van beheer

Jef Gabriels
Voorzitter

Monica De Coninck
Voorzitter Afdeling OCMW's

BEMERKINGEN BIJ HET AMENDEMENT VAN HET VOORSTEL HOUDENDE DE STIMULERING VAN HET INCLUSIEF VLAAMS OUDERENBELEID EN DE BELEIDSPARTICIPATIE VAN OUDEREN.

Wij vinden dat de participatie van ouderen aan het lokaal beleid belangrijk is. Wij prefereren om participatie eerder te stimuleren dan zonder meer op te leggen. Wij zijn eveneens van oordeel dat een goede beleidsplanning de kwaliteit van het lokaal beleid verbetert. Het amendement geeft veel ruimte aan de Vlaamse regering om de ouderenparticipatie in kader van dit decreet te regelen. Wij hopen ook geconsulteerd te worden wanneer nadere regels moeten bepaald worden door de Vlaamse Regering in het kader van dit decreet. De integratie van het ouderenbeleid in het Lokaal Sociaal Beleid is een pluspunt, maar hierbij moet in het oog gehouden worden dat het ontwerpdecreet lokaal sociaal beleid ook wordt ingevoerd. In de huidige ontwikkelingen met betrekking tot de seniorenraden worden op het lokale niveau keuzes gemaakt om de regie van bepaalde beleidsdomeinen toe te wijzen aan gemeenten of OCMW's. Lokale besturen moeten kunnen kiezen wie op lokaal vlak het ruime ouderenbeleid trekt, dit kan ook het OCMW zijn.

1. Algemene opmerkingen

1.1 Categoriiaal versus functioneel

Er wordt geopteerd voor de keuze voor een (lokaal) ouderenbeleidsplan en een speciaal inspraakorgaan voor ouderen enerzijds en met de stimulering van de participatie van ouderen aan andere lokale adviesraden en beheerraden van ouderenvoorzieningen anderzijds, zowel voor een categoriale benadering als voor een niet-categoriële benadering.

Gezien het huidige politieke klimaat en de achterstand aan participatie die ouderen zelf wensen in te halen, is de categoriale benadering, wat het participatie-orgaan betreft, nu misschien een goede keuze. Dit wordt nog eens versterkt door de bepalingen in artikel 3 van het amendement waarin onder andere het voorkomen, verminderen of oplossen van discriminatie op basis van de leeftijd wordt ingeschreven. Tevens valt er inderdaad ook wat te zeggen voor een functionele benadering waar de ouderen ook betrokken worden bij de beleidsvoorbereiding binnen de verschillende beleidsterreinen. Wij zien dat lokale besturen die reeds langer met inspraak- en adviesorganen werken daar dikwijls vanzelf naartoe groeien. Maar lokale besturen kampen ook met een inflatie aan inspraak- en beleidsadviesorganen (bijvoorbeeld jeugdraad, cultuurraad, gehandicaptenraad, welzijnsraad, sportraad, milieuraad), wat een efficiënt bestuur niet altijd bevordert.

De participatie van ouderen, als ouderenvertegenwoordiger en –belangenverdediger, aan de beheersorganen van de ouderenvoorzieningen is minder evident. Voor de openbare voorzieningen is de samenstelling wettelijk geregeld en kan dit dus niet zomaar. Maar ook voor andere ouderenvoorzieningen lijkt het ons belangrijk dat een lid van de beheerraad zich niet louter als vertegenwoordiger van de gebruiker maar als beheerder met alle verantwoordelijkheden en invalshoeken vandien opstelt. Inspraakorganen binnen de ouderenvoorzieningen, maar naast het eigenlijk bestuursorgaan, lijken ons beter. In de ouderensector gaat het dan over bijvoorbeeld bewonersraden voor rusthuizen en centrumraden voor lokale dienstencentra.

De combinatie van ten eerste een categoriale raad, ten tweede de participatie aan andere raden, ten derde een samenwerkingsprotocol met inspraak- en participatieprocedures en tenslotte de participatie in beheerraden, blijven in het amendement behouden en maken het voorwerp van dit voorstel van decreet zwaar indien men kiest om een beroep te doen op subsidies die niet gespecificeerd worden.

1.2 OCMW

De definitie van lokaal bestuur in art. 2, 1° van het amendement heeft het enkel over de gemeente. Het OCMW heeft minstens een even belangrijke taak in het lokaal ouderenbeleid. De OCMW's voeren overduidelijk een ouderenbeleid. Zij hebben een zeer ruim aanbod van diensten en voorzieningen naar ouderen toe. Deze situeren zich voornamelijk, maar niet uitsluitend, in de zorgsector, maar ook dat is een belangrijk beleidsdomein. Daarom moet voor ons het hele voorstel zich richten naar het lokaal bestuur, zijnde gemeente én OCMW. De verantwoordelijkheid voor het ouderenbeleid kan dan zowel door een schepen als een OCMW-voorzitter worden opgenomen. Het is aan het lokaal bestuur zelf om te beslissen wie de verantwoordelijkheid neemt voor het ruime ouderenbeleid. Nu worden reeds afspraken gemaakt in sommige lokale besturen om het ouderenbeleid onder de bevoegdheid van het OCMW te brengen zoals bijvoorbeeld in Antwerpen.

1.3 Overregulering en betutteling

Het opleggen van nog eens een nieuwe planningsverplichting, naast de anderen (meerjarenplanning in het kader van de NOB, de zorgstrategische planning, het jeugdwerkbeleidsplan, e.d.), terwijl de belofte van de Vlaamse overheid juist was om alle planningsverplichtingen op elkaar af te stemmen, wijzen wij af. Het lokaal sociaal beleid met één strategisch sociaal beleidsplan voor het hele lokaal bestuur is een stap in de goede richting. Is het ouderenbeleidsplan dan een hoofdstuk in het algemeen lokaal sociaal beleid?

Bovendien zou de Vlaamse overheid, die beloofd had de regelgeving te vereenvoudigen en met 25% te verminderen, ze met dit decreet nog aandikken. Het voorstel komt nogal betuttelend over.

1.4 Geen stimulans

Wij vinden dat het stimuleren van het organiseren van participatie inderdaad beter is dan het wettelijk verplichten van één of andere vorm van participatie, maar niet op deze manier. In het nieuwe voorstel wordt geen financiële zekerheid gesteld tegenover de verplichtingen, wil men de mogelijke subsidie ontvangen, om notabene particuliere verenigingen en instellingen financieel te steunen ten belope van minstens 1 € per oudere inwoner, plus een reeks administratieve, procedurele en beleidsmatige verplichtingen (ouderenbeleidsplan, voortgangsrapport, samenwerkingsprotocol, organisatie adviesraad, schepen ouderenbeleid). Dit kan niet bepaald als een aanmoediging beschouwd worden.

2. Bespreking per artikel van het amendement

Art. 2, 1°

In de definiëring van "lokaal bestuur" moet niet alleen de gemeente maar ook het OCMW worden opgenomen. In dat geval kan verder in de tekst telkens de term lokaal bestuur worden gebruikt. Dit conform het ontwerpdecreet betreffende het lokaal sociaal beleid.

Art. 2, 6°

Gaat het over erkende of niet erkende organisaties en verenigingen. Hier ontbreekt de term voorzieningen als actor in het beleid.

Art. 2, 10°

De aanstelling van de ouderenbeleidscoördinator moet o.i. gebeuren door het gemeentebestuur of het OCMW. Deze keuze moeten de lokale besturen ter plaatse zelf kunnen maken.

Hoofdstukken II, III, IV

Hebben deze hoofdstukken allemaal betrekking op het Vlaamse niveau? In hoeverre worden deze bepalingen ook voor het lokale bestuur opgelegd of hebben zij gevolgen voor het lokale bestuur?

Het Vlaamse luik (boven het lokale luik) wordt in het amendement meer uitgewerkt. Hierin wordt het inclusief beleid naar voorgeschoven. In artikel 4,5 en 6 wordt echter de bevoegdheid gecreëerd dat elke Vlaamse Minister in zijn beleidsdomein het ouderenbeleid kan voorbereiden, uitvoeren en evalueren en elke minister heeft ook het initiatiefrecht om de doelgroep en het werkveld aan dit beleid te laten participeren. Ondanks het aanduiden van een coördinerend minister, vrezen wij dat vanuit het Vlaamse niveau het lokale niveau zal overspoeld worden door een veelheid van regels, initiatieven en plannen.

Art. 7

In De Vlaamse Ouderenraad wordt op geen enkele wijze het pluralisme van de samenstelling van deze Raad verzekerd. Wij vragen dat ook bij de uitvoeringsbesluiten de VVSG geconsulteerd zal worden. Bovendien wordt in het kader van beter bestuurlijk beleid gedacht aan de oprichting van strategische adviesraden per beleidsdomein. Hoe zal de Vlaamse Ouderenraad zich positioneren tegenover deze strategische adviesraden?

Algemeen met betrekking tot hoofdstuk V

De vraag hoeveel een lokaal bestuur besteedt aan het lokaal ouderenbeleid en op welke manier is een lokale aangelegenheid. Dit behoort tot de autonomie van het lokaal bestuur. Het is zeker niet aan de Vlaamse overheid om te bepalen dat particuliere verenigingen en instellingen moeten ondersteund worden door het lokaal bestuur, noch ten belope van hoeveel en hoe.

Art. 9

Voor het lokale bestuur wordt het jaarlijks subsidiebedrag niet bepaald. De in artikel 10 vermelde verplichtingen moeten gefinancierd kunnen worden. Hierbij volstaat de in het vorig voorstel geformuleerde 1€ per oudere inwoner niet. Ook hier hopen wij betrokken te worden bij het bepalen van nadere regels met betrekking tot de uitbetaling van de subsidies.

Art. 10

De VVSG hoopt ook betrokken te worden wanneer de Vlaamse Regering nadere regels met betrekking tot de bepalingen in dit artikel zal uitschrijven.

Art. 10, 2° en 5°

Wij opteren voor minstens 1 maal een lokaal ouderenbeleidsplan per legislatuur te verplichten en dit moet zowel door het OCMW als de gemeente goedgekeurd worden. Ook het voortgangsrapport moet minstens 1 maal ingediend worden. Ook hier zou een parallel met het Lokaal Sociaal Beleid getrokken moeten worden.

Art.10, 3°

Zowel een schepen als de OCMW-voorzitter kunnen de verantwoordelijkheid voor het ouderenbeleid opnemen.

Art 10, 6°

De samenstelling van de lokale ouderenadviesraad moet pluralistisch zijn en een afvaardiging van ouderenvoorzieningen moet kunnen participeren aan de adviesraad waarbij het pluralisme eveneens bewaakt wordt.

Art 10, 7°

Zie supra bij categoriaal versus functioneel. Het is niet werkbaar (zeker wat betreft de OCMW-regelgeving) om ouderen te laten deelnemen aan de beheerraden van de ouderenvoorzieningen. Voor het OCMW gaat het immers over verkozen mandatarissen. Deelname aan adviesraden is niet hetzelfde als participeren aan beheerraden. Beheren en adviseren zijn geen synoniemen.

Art 10, 8°

Zie algemene opmerking hoofdstuk V. De autonomie van de lokale besturen wordt geschonden. Het lokaal bestuur moet zelf kunnen vaststellen met wie en op welke wijze voor het ouderenbeleid samengewerkt wordt tussen lokaal bestuur en andere actoren.

Art 10, 9°

Zie algemene opmerking hoofdstuk V.

Art 11

Wanneer het decreet verbonden wordt met het decreet inzake het Lokaal Sociaal Beleid moet de startdatum in overeenstemming gebracht worden.

VVSG
voor **gemeente & OCMW**

vzw VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN

Aarlenstraat 53/4 1040 Brussel T 02.233 20 02

F 02.233 31 52 M info@vvsg.be W www.vvsg.be

Vlaams Parlement
t.a.v. de
Voorzitter van de Commissie Welzijn,
Volksgezondheid en Gelijke Kansen
Huis ter Parlementsleden
1008 Brussel

Uw kenmerk : h/dec/com/ama/030616.1

Ons kenmerk : KDK/v

Bijlage(n) : 1

Contact : Kris De Koker - 02-233.20.45 - kris.dekoker@vvsg.be

Betreft : Advies van de VVSG met betrekking tot het amendering op
het voorstel van decreet houdende de stimulering van een
planmatig lokaal ouderenbeleid, de beleidsparticipatie van
ouderen en de oprichting van een Vlaamse Ouderenraad
van de CD&V-fractie

Brussel, 26 juni 2003

Geachte heer voorzitter,

Midden juni ontvingen wij de vraag van de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke kansen van het Vlaams Parlement tot advies met betrekking tot de amendementen van de CD&V-fractie op het voorstel van decreet van mevrouw Ria Van Den Heuvel houdende de stimulering van een planmatig lokaal ouderenbeleid, beleidsparticipatie van ouderen en oprichting van een Vlaamse Ouderenraad.

In bijlage vindt u onze bemerkingen met betrekking tot voorstel van amendering van de CD&V-fractie. De nota is gebaseerd op de nieuwe amendementen en vorig advies.

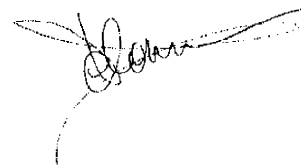
Met de meeste hoogachting,

Sas Van Rouveroy
Voorzitter raad van beheer

Jef Gabriels
Voorzitter

Monica De Coninck
Voorzitter Afdeling OCMW's

BEMERKINGEN VOORSTEL VAN DECREET HOUDENDE DE STIMULERING VAN EEN PLANMATIG OUDERENBELEID, DE BELEIDSPARTICIPATIE VAN OUDEREN EN DE OPRICHTING VAN EEN VLAAMSE OUDERENRAAD

Zoals geamendeerd door Sonja Becq, Riet Van Cleuvenbergen, Ingrid van Kessel en Trees Merckx-Van Goey.

Algemeen

Voor de algemene opmerkingen verwijzen wij in eerste instantie naar het eerder uitgebracht advies op het amendement van Mevr. Ria Van Den Heuvel (dd. 16/06/2003).

In de amendering, door de CD&V-fractie ingediend, wordt het OCMW betrokken bij het ouderenbeleid. Het OCMW wordt echter nog steeds als een aparte entiteit naast het lokale bestuur beschreven. Uiteraard is het OCMW ook een lokaal bestuur. Wij wensen dat er gebruik gemaakt wordt van éénzelfde definitie zoals in het ontwerpdecreet lokaal sociaal beleid het geval is. Waar het amendement van Ria Van Den Heuvel c.s. een ruim kader decreet is geworden, gaat dit amendement meer in op de werking en de functie van de plaatselijke adviesraad en de Vlaamse Ouderenraad. Dit voorstel tast de autonomie van het lokaal bestuur ernstig aan. Het is de taak van een lokaal bestuur om zelf te bepalen hoe de samenstelling van een adviesraad moet gebeuren, hoe de werking van een adviesraad wordt bepaald en dergelijke meer. Waar de Vlaamse ouderenadviesraad vrij is deze modaliteiten van zijn werking te bepalen wordt de werking van de lokale adviesraad vrij rigide vastgelegd in dit decreet. Dit amendement is betuttelend.

Artikelgewijze bespreking van ontwerpdecreet met amendementen van de CD&V-fractie

Art. 2, 1°

De VVSG wenst lokaal bestuur te definiëren als gemeente en OCMW, conform de definitie in het ontwerpdecreet lokaal sociaal beleid.

Art. 2, 5°

De VVSG maakte bij eerder advies inzake het amendement van mevrouw Ria Van Den Heuvel de opmerking dat de lokale besturen momenteel een veelheid van beleidsplannen dienen op te stellen. Wij prefereren daarom ook om het lokaal ouderenbeleidsplan als een hoofdstuk op te nemen in een ander beleidsplan (bijvoorbeeld het beleidsplan in het kader van het Lokaal Sociaal Beleid).

Art 2, 7°

Ouderenorganisaties hoeven geen verdere definitie. Hoe een ouderenorganisatie bijvoorbeeld op lokaal niveau wordt gedefinieerd, moet door het lokaal bestuur zelf bepaald worden. Dit is betuttelend.

Art. 2, 8°

De ouderenparagraaf als instrument voor inclusief beleid is een mogelijkheid. Wij stellen ons echter vragen wat dit kan betekenen voor bijvoorbeeld een lokaal bestuur als dit voor elk beleidsdomein moet gebeuren.

Art. 3, §1

Nieuwe definiëring lokaal bestuur (zie algemene opmerkingen).

Vele lokale besturen hebben nu reeds een lokale ouderenadviesraad. Dit mag steeds gestimuleerd worden, maar niet verplicht.

Art. 3, §2

Er moeten regels met betrekking tot de samenstelling van de adviesraden opgesteld worden. Wij vragen ons echter af of dit de taak is van de Vlaamse Overheid. De VVSG geeft de voorkeur aan de mogelijkheid of verplichting dat een huishoudelijk reglement moet opgesteld worden waarin de samenstelling van de adviesraad wordt uitgeschreven en op welke wijze de leden stemrecht hebben of niet. Dit moet plaatselijk kunnen uitgewerkt worden. Deze paragraaf komt betuttelend over en houdt het gevaar in van overregulering.

Art. 3, §3

Definitie lokaal bestuur (zie algemene opmerkingen).

Ouderenparagraaf (zie opmerking art. 2, 8°)

Art. 3 §6

Artikel 3 komt algemeen heel betuttelend over. Hier doet de Vlaamse Overheid aan overregulering. Het lokaal bestuur heeft het recht en de taak zelf de samenstelling, voorwaarden en modaliteiten van de werking van de ouderenadviesraad te regelen. Wij kunnen enkel genoeg nemen met een algemeen kader.

Art 4 §1

Naar ons aanvoelen moet de ouderenbeleidscoördinator de werking van de adviesraad begeleiden. Daarbij moet de coördinator geen lid zijn van de adviesraad maar deze wel begeleiden. Wij hebben geen bezwaar dat de coördinator ook tewerkgesteld is in een ouderenvoorziening. Dit kan zelfs een meerwaarde zijn voor de positieve beeldvorming tegenover ouderenvoorzieningen.

Art. 4 §3

De verantwoordelijkheid over het lokaal ouderen beleid kan uitgevoerd worden door een schepen of de OCMW-voorzitter. Dit moet het lokaal bestuur (gemeente en OCMW) zelf kunnen beslissen.

Art. 5

De subsidies zouden vooral een degelijke werkingstoelage moeten inhouden. De subsidies enkel verbinden met de financiering van het raadplegen van de inwoners en een opleiding voor de beleidscoördinator zijn te rigide.

Art. 7 §2

De VVSG pleit op het lokale niveau voor het betrekken van de ouderenvoorzieningen in het ouderenbeleid. Zij verstrekken in eerste plaats zorg, maar ontwikkelen zich met hun vrijwilligers tot een niet te negeren actor binnen het ouderenbeleid. Met de dubbele vergrijzing mag niet enkel de aandacht gaan naar de valiede, jonge bejaarden, maar moet eveneens aandacht besteed worden aan de oudere generatie die meer kans hebben een beroep te moeten doen op ouderenvoorzieningen. Daarom pleiten wij ook in

deze paragraaf op het Vlaamse niveau het overleg met ouderenvoorzieningen in te schrijven, naast ouderenorganisaties en ouderenadviesraden.

Het voorstel tot schrappen van artikel 8

Inzake de samenstelling van de Vlaamse Ouderenraad wenst de VVSG een expliciete vermelding om het streven naar een pluralistische samenstelling van de Vlaamse Ouderenraad te waarborgen.

Art. 9 §1

De VVSG kan zich aansluiten bij het amendement waar vertegenwoordigers van ouderenvoorzieningen en deskundigen worden toegelaten tot de Vlaamse Ouderenraad.